

Stichting Openbaar Primair Onderwijs Winterswijk

Jaarverslag

2009

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
VOORWOORD	3
A BESTUURSVERSLAG	
A1 Algemene informatie	4
1 - Stichtingsinformatie	4
2 - Juridische structuur	5
3 - Organisatiestructuur	6
4 - Verbonden partijen	7
5 - Governance	8
A2 Onderwijsbeleid, beheer en organisatie	10
1 - Algemeen	10
2 - Personeel	10
3 - Onderwijsprestaties	18
4 - Kwaliteitszorg	20
5 - Materieel	23
A3 Financiën op balansdatum	24
1 - Resultaat boekjaar 2009 (incl. verschillenanalyse begroting)	24
2 - Financiële positie op balansdatum	27
3 - Toekomstparagraaf	29
4 - Treasuryverslag	30
B JAARREKENING	31
B1 Grondslagen	31
B2 Balans per 31 december 2009	33
B3 Staat van baten en lasten	35
B4 Kasstroomoverzicht	36
B5 Toelichting op de afzonderlijke posten van de balans	37
B6 Toelichting op de afzonderlijke posten van de staat van baten en lasten	42
B7 Niet uit de balans blijvende verplichtingen	47
B8 Overzicht verbonden partijen	47
B9 Overzicht bezoldiging van bestuurders	48
C OVERIGE GEGEVENS	49
C1 Accountantsverklaring	49
C2 Resultaatbestemming	51
C3 Gebeurtenissen na balansdatum	51
D BIJLAGEN	53
D1 Gegevens over de rechtspersoon	53
D2 Berekening BAPO-voorziening (cf art. 3a regeling jaarverslaggeving onderwijs)	54
D3 Overzicht geormerkte subsidies OCenW	55

VOORWOORD

De Stichting Openbaar Primair Onderwijs Winterswijk heeft ook het kalenderjaar 2009 niet stil gezeten. Er is doorontwikkeld waar dit mogelijk of noodzakelijk was en er zijn nieuwe ontwikkelingen opgestart.

De voorgenomen plannen, weggezet in de begroting 2009, zijn voor het afgelopen verslagjaar o.a.:

- integraal personeelsbeleid en de gesprekscyclus;
- functiebouwwerk;
- fusies;
- rapportage;
- kwaliteitszorg;
- passend onderwijs en
- Policy Governance.

Binnen het vastgesteld beleid en de wet- en regelgeving is op schoolniveau volop gewerkt aan de schoolontwikkeling en de ontwikkeling van de personeelsleden. Hierover is over het schooljaar 2008–2009 in oktober 2009 in de vorm van een jaarverslag gerapporteerd aan het bestuur. Om een beeld te krijgen van deze ontwikkelingen zijn stukken uit de jaarverslagen van de scholen opgenomen in hoofdstuk 2 van dit bestuurlijk verslag.

Op bestuursniveau zijn binnen het kader van policy governance de verantwoordingen en de taken en bevoegdheden tussen het bestuur en de algemeen directeur in een document vastgelegd. In hoofdstuk A1 wordt u over deze ontwikkeling meer geïnformeerd. Tevens is onderzocht of een bestuurlijke fusie noodzakelijk is.

Er is het afgelopen verslagjaar weer veel energie gestoken in de Impuls Winterswijk Oost; het proces om te komen tot gezamenlijkheid tussen onderwijsinstellingen, de wijk en een welzijnsinstelling. Een stroef verlopend proces waarbij de datum van realisering van eigentijdse gebouwen voor de onderwijsinstellingen steeds verder wordt doorgeschoven. Binnen dit proces heeft in elk geval volgens vastgesteld tijdpad de fusie tussen de twee openbare basisscholen De kolibrie en De Olm geen vertraging opgelopen, dankzij de brede inzet van het voltallig personeel en de medezeggenschapsraden (zie hoofdstuk A2).

Tot slot kan vermeld worden dat zowel het bestuur, het management en alle personeelsleden ook het afgelopen kalenderjaar 2009 de nodige krachtsinspanningen heeft geleverd om de leerlingen die gekozen hebben voor openbaar primair onderwijs dat te bieden waarop ze recht hebben:

Samen bouwen aan de toekomst van elk kind

Winterswijk, juni 2010

J.P.J. Schot
algemeen directeur

A - BESTUURSVERSLAG

A 1 - Algemene informatie

A 1.1 Stichtingsinformatie

Bestuursgegevens

Naam instelling: Stichting Openbaar Primair Onderwijs Winterswijk
Adres: Beatrixpark 22 7101 BN Winterswijk
Postadres: Postbus 259 7100 AG Winterswijk
Telefoon: (0543) 53 38 87

Algemeen directeur: de heer J.P.J. Schot
Contactpersoon: de heer F.H.M. Heming
E-mail: info@sopow.nl
Website: www.sopow.nl
Bestuursnummer: 41494

Scholen

Onder het bevoegd gezag ressorterende scholen:

School		adres	postcode	BRIN-nr.
- Bargerpaske	BP	Voorninklaan 1	7103 AW	18VQ
- De Schakel	DS	Violenstraat 1a	7102 CN	18WF
- De Kolibrie	KB			18WN
lok. Hakkelerkampstraat		Hakkelerkampstraat 33	7101 VG	
lok. Ribeslaan		Ribeslaan 2	7101 XZ	
- Kotten	KO	Meester Meinenweg 14	7107 AN	18WW
- Miste/Corle	MC	Brinkeweg 15	7109 BN	18ZG
- De Olm	OL	Olmenstraat 41	7101 TE	18ZS
- Stegeman	ST	Pronsweg 5	7101 CE	19AM
- 't Waliën	WA	Waliënseweg 8	7105 CD	19AV
- Woold	WO	Schoolweg 13	7108 BM	19BC

Leerlingaantallen

Voor de bekostiging van het onderwijs is het leerlingaantal per 1 oktober maatgevend. Onderstaand het leerlingaantal op de laatste drie teldata:

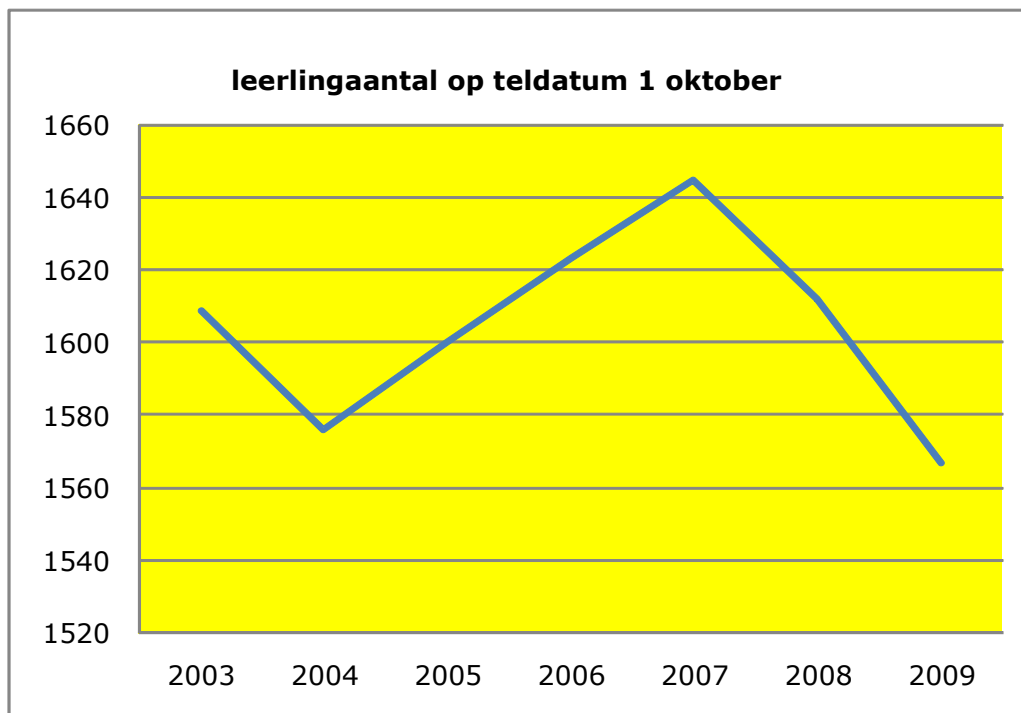
teldatum	BP	DS	KB	KO	MC	OL	ST	WA	WO	SOPOW
1 okt. 2007	408	151	326	111	63	94	263	151	78	1.645
1 okt. 2008	410	143	325	102	66	115	260	146	82	1.649
1 okt. 2009	411	137	340	92	65	129	256	149	82	1.661

Het leerlingaantal voor SOPOW laat in de achter ons liggende jaren een vrij constant niveau zien. Hierbij dient evenwel te worden opgemerkt dat in 2008 en in 2009 AZC-leerlingen in dit aantal zijn opgenomen.

Indien deze aantallen worden geëlimineerd dan bedraagt het leerlingaantal op 1 oktober 2008 1.612 en op 1 oktober 2009 1.567; een krimpsituatie derhalve.

Onderstaand is het leerlingaantal weergegeven vanaf 1 oktober 2003, waarbij de asielzoekerleerlingen buiten beschouwing zijn gelaten.

De bevolkingsomvang in de regio Achterhoek krijgt de komende 20 jaren te maken met een daling veroorzaakt door een lagere natuurlijke aanwas, hetgeen ook van invloed zal zijn op de leerlingaantallen binnen SOPOW.

Het deelnamepercentage voor het openbaar onderwijs beweegt zich op een nagenoeg constant niveau van 55%.

A 1.2 Juridische structuur

De stichting is opgericht bij akte van 26 november 2004 en is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 09146777.

In het bestuur hebben de volgende personen zitting:

- de heer W.J. van Til (voorzitter);
- de heer A. Bentsink (secretaris);
- de heer R. Sikkink (penningmeester);
- de heer J.W. Bosch (lid);
- de heer T. Schreurs (lid);
- de heer C.A. de Groot (lid).

De heren Sikkink en Schreurs hebben hun functie per 31 december 2009 neergelegd. Ter vervanging van beide heren zijn per 1 januari 2010 de heer R. te Brummelstroete en de heer V.H. Antonisse tot het bestuur toetgetreden. De heer de Groot heeft de functie van penningmeester van de heer Sikkink overgenomen.

A 1.3 Organisatiestructuur

Aansturen van de organisatie

Het stichtingsbestuur bestuurt op hoofdlijnen (model John Carver). Zij stelt zich tot doel namens haar achterban er op toe te zien dat doelen worden bereikt en het onaanvaardbare wordt vermeden. In het Bestuurlijk Beleidskader staan de visie, doelen, beperkingen, aansturing en het bestuursproces beschreven. Het bestuur is in 2009 vier keer voor een openbaar toegankelijke bestuursvergadering bijeen geweest.

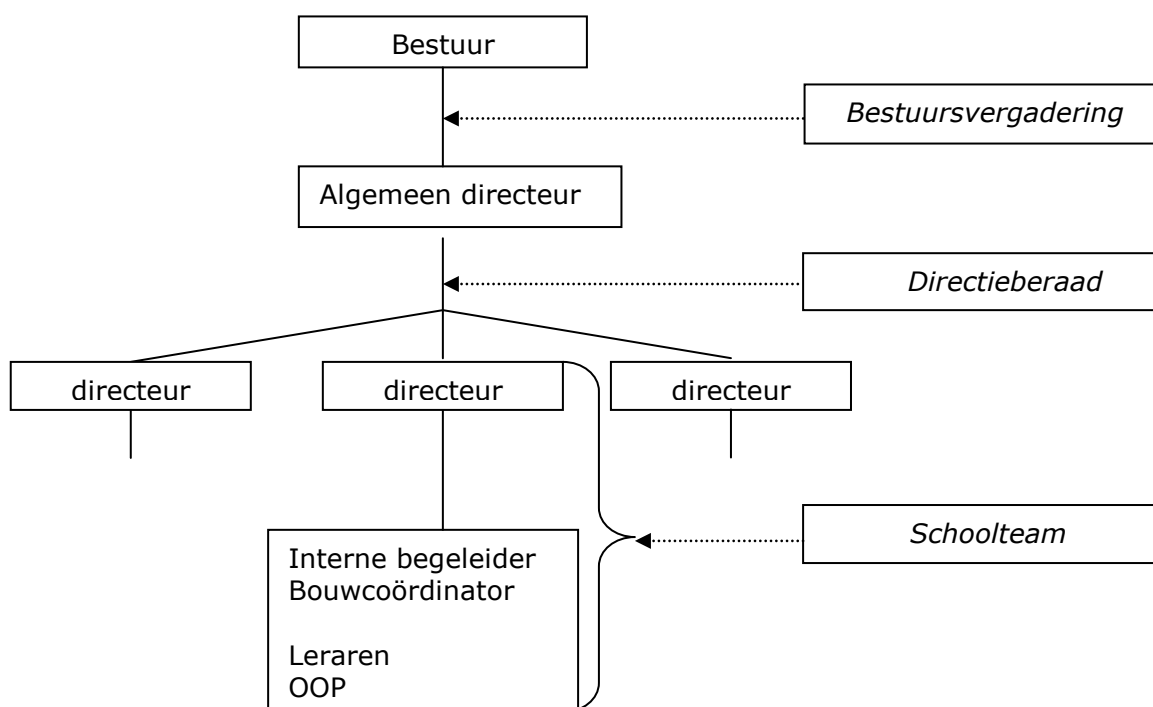
Het bestuur instrueert via de algemeen directeur de organisatie als geheel over de te behalen doelen en over de beperkende voorwaarden. Het bestuur mandateert de algemeen directeur te handelen in overeenstemming met elke redelijke interpretatie van de gestelde voorwaarden. In het managementstatuut is, binnen de juridische kaders van de statuten van de stichting, vastgelegd hoe de bevoegdheden zijn verdeeld binnen het management zelf.

De algemeen directeur is, op directieniveau, integraal eindverantwoordelijk voor de gehele organisatie en geeft als zodanig leiding aan de directeuren op de scholen. Voor het bestuur is hij het aanspreekpunt op directieniveau.

De algemeen directeur en de directeuren van de scholen vormen samen het directiebestuur dat adviserend is ten aanzien van beleidsontwikkeling. De algemeen directeur is voorzitter van het directiebestuur. Maandelijks worden zaken op directieniveau afgestemd in het directiebestuur.

Het doel van de vergadering is het uitwisselen van informatie en functioneert als adviesorgaan voor de algemeen directeur. Het directiebestuur is in 2008 elf keer bijeen geweest.

Organogram

Wet Medezeggenschap scholen

De algemeen directeur voert namens het bestuur het overleg met de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR). De directeur van de school voert het overleg met de medezeggenschapsraad (MR) van de school waaraan hij leiding geeft.

Management

Als algemeen directeur is de heer J.P.J. Schot aangesteld. Onder de algemeen directeur ressorteren de negen openbare basisscholen, waaraan de navolgende personen zijn verbonden als schooldirecteur:

Bargerpaske	de heer J.D. Floor
De Schakel	de heer G.R.R. Schipper
De Kolibrie	de heer J.H. Wilterdink
Kotten	mevr. C. J. Grevers
Miste/Corle	de heer R.L. Smilde
De Olm	mevr. K.G. Otten-Toebes
Stegeman	mevr. A.M.E. Dirksen
't Waliën	de heer J.H.P. Knuivers
Woold	de heer J.A.C.M. de Mooy

Bestuurskantoor

De algemeen directeur wordt ondersteund door het stafbureau. Dit bureau heeft een formatieomvang van 2,0852 fte. Op het stafbureau wordt de financiële en personele administratie gevoerd.

Het hoofd stafbureau geeft leiding aan het stafbureau en heeft de portefeuille huisvesting en financiën. De rol van het stafbureau kenmerkt zich door ondersteunende en adviserende activiteiten voor zowel bestuur als scholen: signaleren, ontwikkelen, (doen) uitvoeren, controleren, evalueren en rapporteren.

Op het stafbureau zijn werkzaam:

hoofd stafbureau	de heer F.H.M. Heming
adm./secr.medewerkster	mevr. I. Langenakker-Ooitink
adm./secr.medewerkster	mevr. S.G. Kobes-van Ewijk

A 1.4 Verbonden partijen

De Stichting Openbaar Primair Onderwijs Winterswijk legt verantwoording af aan het gemeentebestuur van de gemeente Winterswijk d.m.v. overlegging van de begroting en het bestuursverslag (incl. jaarrekening).

De stichting neemt deel aan het WSNS-samenwerkingsverband Brevoordt en bezit in het bestuur van dit samenwerkingsverband één zetel.

A 1.5 Governance

Het afgelopen jaar is gestart met het verder doorgronden van het besturen op hoofdlijnen waarbij de theorie van Carver als uitgangspunt dient. Samen met de algemeen directeur, hoofd stafbureau en een extern adviseur is de laatste hand gelegd aan het Bestuurlijk Beleidskader. Hierbij ging het vooral om binnen de theorie van Carver op een juiste wijze invulling te geven aan **de doelstellingen, de bevoegdheidskaders en de verantwoordingsrapportage**. De uiteindelijke resultaten zijn vastgelegd in het Bestuurlijk Beleidskader (BBK) op 28 oktober 2009.

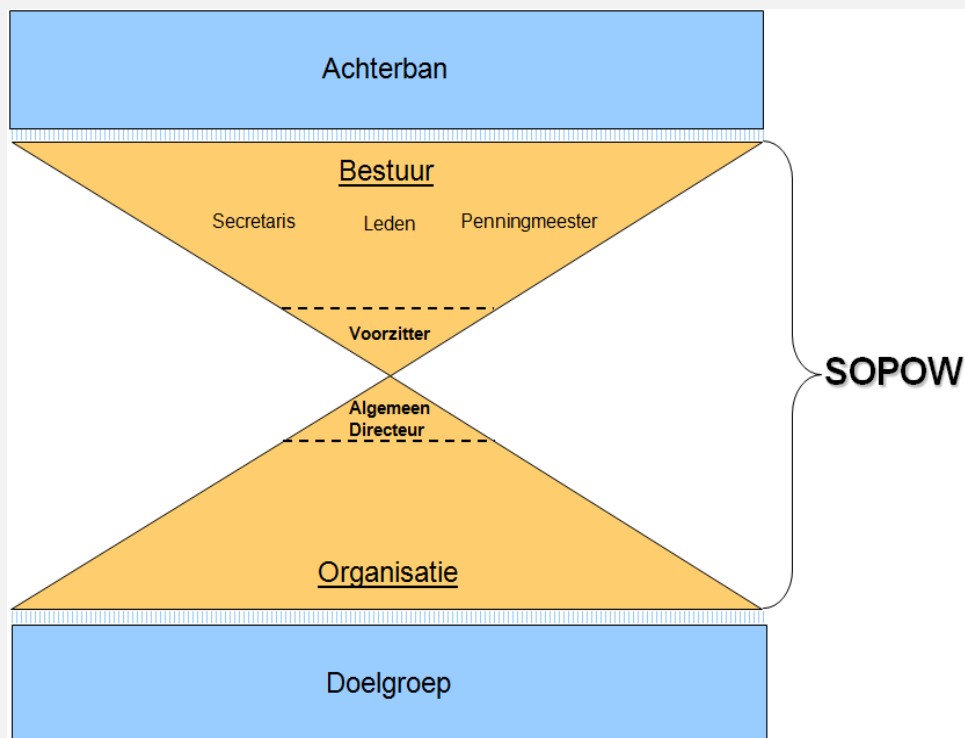
Onderstaand ziet u enige teksten/fragmenten uit het door het bestuur vastgestelde BBK:

1.1. Doel van dit document

Het bestuur van SOPOW draagt de verantwoordelijkheid voor zowel de resultaten van de scholen als voor de wijze waarop deze resultaten worden bereikt. In dit document spreekt zij zich hierover op hoofdlijnen uit, waarna zij van de Algemeen directeur een concrete, passende invulling verwacht. Hiermee wordt invulling gegeven aan de mandatering zoals bedoeld in artikel 31 van de Wet Primair Onderwijs en artikel 7 lid 3 van de statuten. Daarnaast spreekt zij zich uit over haar eigen functioneren.

(pag.3/28 BBK SOPOW)

3. Organigram SOPOW

(pag. 8/28 BBK SOPOW)

Het bestuur controleert in welke mate aan de bestuursuitspraken (doelstelling en bevoegdheidskader) is beantwoord door de Algemeen Directeur zijn invulling te laten verantwoorden. Deze verantwoording geschiedt schriftelijk, in de regel achteraf en bevat de volgende drie hoofdpunten:

(a) De Algemeen Directeur geeft aan welke interpretatie aan doelstellingen of bevoegdheidskaders in het BBK gegeven is;

(b) De Algemeen Directeur geeft een zo feitelijk mogelijk bewijs van hetgeen bereikt is met betrekking tot de doelstelling of de bevoegdheidskaders;

(c) De Algemeen Directeur trekt de conclusie of hij meent te voldoen aan de doelstellingen of de naleving van de bevoegdheidskaders.

Het bestuur houdt zich het recht voor om gegevens te verzamelen door:

(d) Relevante derden (accountant, onderzoeker) over de toestand van de organisatie te laten rapporteren. Daartoe rekent het bestuur ook de beoordeling door de inspectie;

(e) In uitzonderingsgevallen zelf op onderzoek uit te gaan.

(pag. 11/28 BBK SOPOW)

A 2 - Onderwijsbeleid, beheer en organisatie

A 2.1 Algemeen

Het bestuur van SOPOW heeft in haar Bestuurlijk Beleidskader (BBK) haar visie en doelstellingen beschreven. Op basis van dit BBK is de koers voor de toekomst bepaald in het Strategisch Plan SOPOW. In dit plan zijn de strategische thema's opgenomen voor de periode 2007-2011. Dit plan geeft het management houvast voor wat het ontwikkelen van onderwijsinhoudelijk beleid, personeelsbeleid, financieel beleid en huisvestingsbeleid betreft.

Het plan heeft als belangrijkste items:

- passend onderwijs;
- kwaliteitsverbetering;
- personeelsbeleid;
- huisvesting.

In het schoolplan staan schoolspecifieke thema's (de veranderonderwerpen) omschreven. Toekomstige acties van de betreffende scholen zijn hierin opgenomen. Het schoolplan is een beleidsdocument dat wordt gebruikt om de kwaliteit van het onderwijs op de school op hoofdlijnen te beschrijven.

A 2.2 Personeel

Personeelsgegevens

Bij aanvang van het schooljaar 2008-2009 waren 135 personen in vaste dienst bij SOPOW met een totale werkomvang van 105,9552 fte. Per 1 augustus 2009, bij aanvang van het schooljaar 2009-2010, waren 132 personen in vaste dienst met een werkomvang van 104,5854 fte.

Verdeeld naar functie:

	2008-2009		2009-2010	
	aantal FTE	aantal medew.	aantal FTE	aantal medew.
Directie				
- algemeen directeur	0,8640	1	0,8640	1
- schooldirecteuren	8,3720	9	8,6141	9
OP	86,8981	118	87,3068	116
OOP	5,8455	7	3,7429	6
	101,9796		100,5278	
BAPO en spaarverlof	3,9756		4,0576	
Totale FTE	105,9552	135	104,5854	132

Verdeeld naar geslacht:

	2008-2009	2009-2010
Man	27	25
Vrouw	108	107

De gewogen gemiddelde leeftijd (GGL) van het onderwijzend personeel, een van de grondslagen voor personele bekostiging, bedroeg per 1 oktober

	2008	2009
- Bargerpaske	42,02	42,77
- De Schakel	36,83	36,56
- De Kolibrie	40,40	42,94
- Kotten	45,44	41,43
- Miste/Corle	44,39	44,00
- De Olm	39,35	40,39
- Stegeman	40,05	40,32
- 't Waliën	37,30	37,73
- Woold	42,34	42,87

De landelijk gewogen gemiddelde leeftijd bedroeg in 2009 43,2 jaar.

Personeelsbeleid

Binnen het kader van het personeelsbeleid is het integraal personeelsbeleid (IPB) verder ontwikkeld. Het afgelopen kalenderjaar 2009 is door het management onder leiding van IJsselgroep het integraal personeelsbeleid verder vorm gegeven binnen de 9 schoolorganisaties. Voorwaarde voor "kwalitatief goed onderwijs" is een goed functioneren van de individuele medewerker. Het IPB binnen SOPOW is er op gericht een evenwicht te vinden tussen de kwaliteit van het onderwijs en de inzet van de leerkrachten.

Gesprekscyclus

Het functioneringsgesprek wordt al jaren in de volle breedte van de organisatie uitgevoerd en binnen dit functioneringsgesprek krijgt het persoonlijk ontwikkelingsplan (POP) de aandacht.

Het door SOPOW gehanteerde POP-formulier	
Formulier persoonlijk ontwikkelingsplan van..... Datum	
Competentie	
Activiteiten - Wat ga je doen? - Welke stappen neem je ?	
Planning	
Hoe ga je oefenen?	
Hoe en wanneer ga je kijken of je het doel bereikt hebt?	
Benodigde hulp	

Het afgelopen jaar is tijd en energie gestoken in het actualiseren van de competenties en het ontwikkelen van een nieuwe lijn die zal leiden tot het vormen van persoonlijke ontwikkelingsplannen.

Vanaf 2008 wordt binnen SOPOW gebruik gemaakt van het instrument Werken Met Kwaliteitskaarten (WMK) van Cees Bos. Een instrument dat een verbinding legt tussen Integraal Personeelsbeleid en kwaliteitszorg.

De competenties binnen WMK zijn de SBL-competenties (Stichting Beroepskwaliteit Leraren). Al het onderwijzend personeel binnen SOPOW dient te voldoen aan de 7 basiscompetenties van de SBL:

- pedagogisch competent;
- vakinhoudelijke en didactisch competent;
- interpersoonlijk competent;
- organisatorisch competent;
- competent in samenwerking met collega's;
- competent in samenwerken met omgeving;
- competent in reflectie en ontwikkeling.

Voor het management zijn de eerder toegepaste competenties in 2009 ingeruild voor de NSA-competenties (Nederlands Academie Schoolleiders):

- competent in zelfsturing;
- intrapersonlijk competent;
- competent in het aansturen van professionals;
- interpersoonlijk competent;
- competent in organisatieontwikkeling;
- competent in onderwijs- ondernemerschap;
- competent in organisatiebeleid en -beheer;
- competent in het ontwikkelen, aansturen en begeleiden van het primair proces.

Naast de functioneringsgesprekken en de persoonlijke ontwikkelingsplannen is er verder gewerkt aan de ontwikkeling binnen de gesprekscyclus. De invoering van het beoordelingstraject is in gang gezet.

Wet beroepen in het onderwijs (BIO)

De Wet Beroepen in het Onderwijs (BIO) en het bijbehorende Besluit Bekwaamheidseisen Onderwijzend Personeel bepalen dat onderwijsinstellingen bekwaamheidsdossiers moeten aanleggen. Met het breed invoeren van het programma Cosmo is hieraan voldaan. Het instrument biedt de mogelijkheid om een goed inzicht te verkrijgen in de huidige situatie voor wat betreft:

- curriculum vitae;
- competenties;
- beroepsidentiteit;
- persoonlijke ontwikkelingsplannen;
- scholing;
- aanstelling;
- mobiliteit;
- aanstellingswensen.

Dit jaar is een periode van instructie en gewenning afgesloten en is ieder personeelslid verplicht het bekwaamheidsdossier in te vullen en te actualiseren. Hierbij heeft ondersteuning plaatsgevonden.

Scholingsbeleid

Om het huidige kwaliteitsniveau van het personeel conform de vastgestelde competenties te handhaven en verder te ontwikkelen is er, redenerend vanuit de schoolontwikkelingsplannen en de persoonlijke ontwikkelingsplannen, zowel op schoolniveau als op individueel niveau verder geschoold. Kaderstellend hierbij is het document "Scholingsbeleid". Directeuren dienen hiervoor een scholingsplan in.

Uit scholingsplan obs Kotten

Aantal personeelsleden dat nascholing gevolgd heeft binnen o.b.s. Kotten gedurende het:	Schooljaar 06-07	Schooljaar 07-08	Schooljaar 08-09
- minder dan 11 uur			1
- 11 tot en met 20 uur			
- 21 tot en met 30 uur			
- 31 tot en met 40 uur			
- meer dan 40 uur			10
Nascholing gericht op:			
1. Management en Leidinggeven	1	1	1
2. Informatie- en Communicatie Technologie	1	1	1
3. Dyslexie protocol bovenbouw	6		
4. Help een moeilijke kleuter			1
5. Met sprongen vooruit mb			6
6. BHV		2	
7. BHV herhaling	2		
8. Studiedag SOPOW			7
9. Vroegsignalering SEO – swv.			10
10. Digitale schoolborden		11	
Totaal aantal personeelsleden van de organisatie (inclusief LIO)	12	11	11

Onder leiding van adviseurs van de IJsselgroep hebben in het kader van scholing van het management in 2009 weer studiedagen plaatsgevonden met o.a. als onderwerpen:

- ondernemerschap;
- gesprekscyclus en beoordeling;
- veranderen in vijf kleuren Léon de Caluwé;
- policy governance John Carver;
- rapportage directeuren.

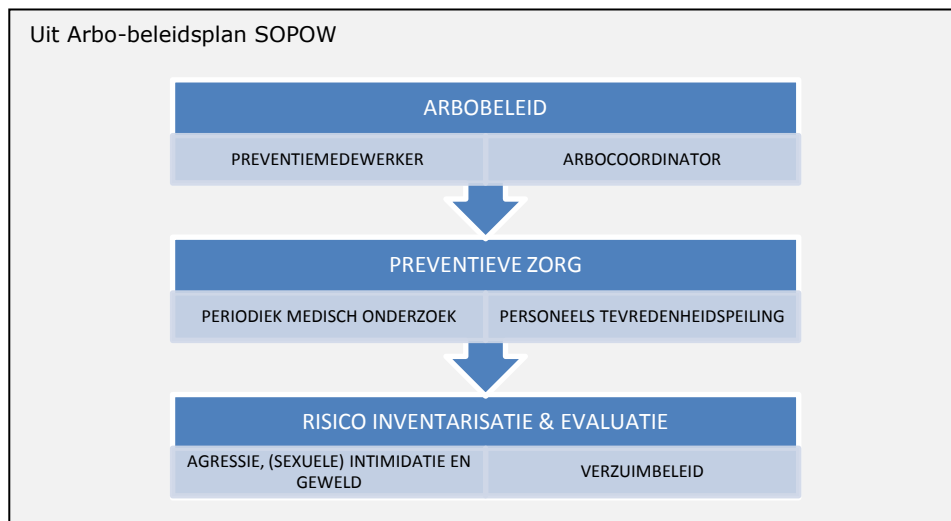
Daarnaast is er door enkele directeuren een coachingstraject gevolgd.

Binnen het kader van opbrengstgericht werken hebben alle directeuren een instructiebijeenkomst bijgewoond, die specifiek gericht was op het inzetten van de kwaliteitskaart "opbrengstgericht werken" (zie kwaliteitskaarten).

Arbo-beleidsplan

Binnen het kader van de ARBO wetgeving is er met de Arbo Unie Oost Nederland een contract afgesloten toegesneden op de gewenste situatie. Accenten hierbij liggen op preventieve aanpak van ziekteverzuim en op de bedrijfshulpverlening.

Het beleid ten aanzien van bovenstaande is vastgelegd in een beleidsplan. Dit arbo-beleidsplan en het verzuimprotocol zijn in overleg met het veld en de GMR in 2009 geactualiseerd.

In het Arbobeleidsplan 2009–2013 zijn ten aanzien van het ziekteverzuimbeleid de volgende doelstellingen vastgesteld:

- het voorkomen dat medewerkers door het verrichten van hun werkzaamheden arbeidsongeschikt worden;
- het ziekteverzuim lager dan landelijke norm;
- het voldoen aan de wettelijke regels.

Het ziekteverzuimpercentage van SOPOW heeft in het kalenderjaar 2009 5,02% bedragen. In 2008 bedroeg dit percentage 4,34%; een lichte stijging derhalve. Met dit percentage ligt SOPOW onder het landelijk verzuimcijfer dat in 2008 6,0% bedroeg.

Normjaartaakbeleid

De organisatie van het onderwijsproces vraagt tijdens een cursusjaar een gevarieerde inzet van het onderwijspersoneel. In de grotere beleidsvrijheid tot het inrichten van de gewenste organisatie schuilen zowel mogelijkheden tot een flexibel inzetten van onderwijspersoneel op de jaartaken als gevaren voor overbelasting van sommigen en onderbelasting van anderen.

Actualisering van het normjaartaakbeleid heeft in 2009 op onderdelen plaats gevonden. De invoering van een digitaal normjaartaakformulier zal nog volgen.

Mobiliteit.

Uit onderzoek is gebleken dat mobiliteit van mensen helpt om het werk langer vol te houden. SOPOW wil daarom een beleid ontwikkelen dat de mobiliteit van haar medewerkers stimuleert. Hierin zijn wij op dit moment nog niet geslaagd.

Functiebouwwerk (functiemix).

In 2009 is een start gemaakt met de uitvoering van de afspraken over het Convenant LeerKracht in de nieuwe CAO-PO. Er is werkgroep functiemix ingesteld die voorbereidende werkzaamheden uitvoert, waardoor het mogelijk moet worden om op 1 augustus 2010 de eerste groep personeelsleden aan te stellen in een hogere functie.

De werkgroep stelt daartoe een functieboek op met (o.a.):

- uitgangspunten organisatie
- kaders functiebouwwerk
- gewenst functiebouwwerk
- managementstructuur op de scholen
- promotiecriteria voor de LB-functie
- procedure functietoewijzing
- bezwarenprocedure
- rol medezeggenschap.

Uit tussenrapportage werkgroep functiemix

Overzicht gewenst functiebouwwerk

Functie	Schaal
Scholen	
Management	
Directeur basisschool < 200 ln zonder lesgevende taken	DA
Directeur basisschool 200 - < 400 ln	DB
Directeur basisschool ≥ 400 ln met lesgevende taken	DC
Meerschoolse directeur	DB
Onderwijs	
Leraar basisonderwijs	LA
Leraar basisonderwijs	LB
Onderwijsassistent	4
Intern begeleider	LB
Onderwijsondersteuning	
Administratief medewerker	4
Bestuurskantoor	
Algemeen directeur	DD
Hoofd bestuurskantoor	12
Medewerker personeel en organisatie	
Medewerker financiën en huisvesting	
Secretarieel en administratief medewerker	

Eindoelen

In de begroting 2009 zijn de navolgende einddoelen gesteld t.a.v. het personeelsbeleid welke over 4 jaar gerealiseerd dienen te zijn:

1. vanuit de functioneringsgesprekken komen tot persoonlijke ontwikkelings-plannen voor elke medewerker;
2. een op de persoonlijke ontwikkelingsplannen afgestemd scholingsbeleid;
3. er is beleid ontwikkeld rond het thema mobiliteit;
4. de competentieprofielen zijn geactualiseerd;
5. alle reguliere functies zijn beschreven;
6. er staat een overzichtelijk functiebouwwerk;
7. elke medewerker beschikt over een bekwaamheidsdossier;
8. het realiseren van de functiemix.

Status einddoelen 2007 – 2011:

- Ad 1: Binnen het kader van de wet BIO is in het binnen de stichting daarvoor ingezette instrument Cosmo te zien dat de meeste werknemers het afgelopen jaar aan een persoonlijk ontwikkelingsplan hebben gewerkt. Het doel is nog niet volledig bereikt en zal in het komend jaar nadrukkelijker naar voren worden gehaald.
- Ad 2: Het vastgestelde scholingsbeleid is afgestemd op zowel de schoolontwikkelingsplannen als de persoonlijke ontwikkelingsplannen.
- Ad 3: Op het gebied van de mobiliteit is er nog geen beleid ontwikkeld.
- Ad 4: Binnen het integraal personeelsbeleid zijn voor zowel de leerkrachten als de directeuren de competenties vastgesteld en elke medewerker beschikt in 2009 over een bekwaamheidsdossier.
- Ad 5 en 6: Het schriftelijk vastleggen van de reguliere functies is voor een groot deel gereed, maar zal voor de nieuwe functies nog gerealiseerd dienen te worden. Het toekomstige functiebouwwerk is in concept gereed en is ter instemming aan de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad voorgelegd.
- Ad 8: Het realiseren van de functiemix zal in 2010 een feit zijn.

Beleid gericht op beheersing uitgaven inzake uitkeringen na ontslag

Alvorens over te gaan tot het ontslaan van personeel zijn er maatregelen getroffen binnen de organisatie die inzichtelijk maken of deze dreiging van ontslag met mogelijke uitgaven in de sfeer van uitkeringen aan de orde zijn of in de toekomst aan de orde komen.

Om inzicht te krijgen en te houden op het totale personeelsbestand van SOPOW vindt de aansturing en besluitvorming op het gebied van het aanstellen van personeel of het inzetten van vervangend personeel centraal plaats vanuit het bestuurskantoor. Naast deze maatregel worden er jaarlijks prognoses aangeleverd die enige richting kunnen geven voor wat het aanstellen van personeel betreft en is in kaart gebracht hoe het natuurlijk verloop is.

Mogelijke risico's die gelopen zouden kunnen worden bij het aanstellen van personeel worden afgedekt door nieuw aan te stellen personeel onder te brengen via de uitzendbureau-constructie van Randstad (P/flex).

Afhandeling van klachten

Door het aanstellen van een externe vertrouwenspersoon wordt voor zowel ouders als personeelsleden de mogelijkheid geboden om vermoede onregelmatigheden te melden. Deze externe vertrouwenspersoon functioneert als direct en vertrouwelijk aanspreekpunt. Daarnaast kan de vertrouwenspersoon gevraagd of ongevraagd advies

geven over de door het bestuur te nemen besluiten. Bij deze werkzaamheden neemt hij de grootst mogelijke zorgvuldigheid in acht en is hij verplicht tot geheimhouding van alle zaken die hij in die hoedanigheid verneemt. Het verslag van de vertrouwenspersoon van SOPOW over het schooljaar 2008-2009 geeft aan dat er geen signalen bij hem zijn binnengekomen. Van zijn adviesrecht heeft hij in het schooljaar 2008-2009 geen gebruik gemaakt.

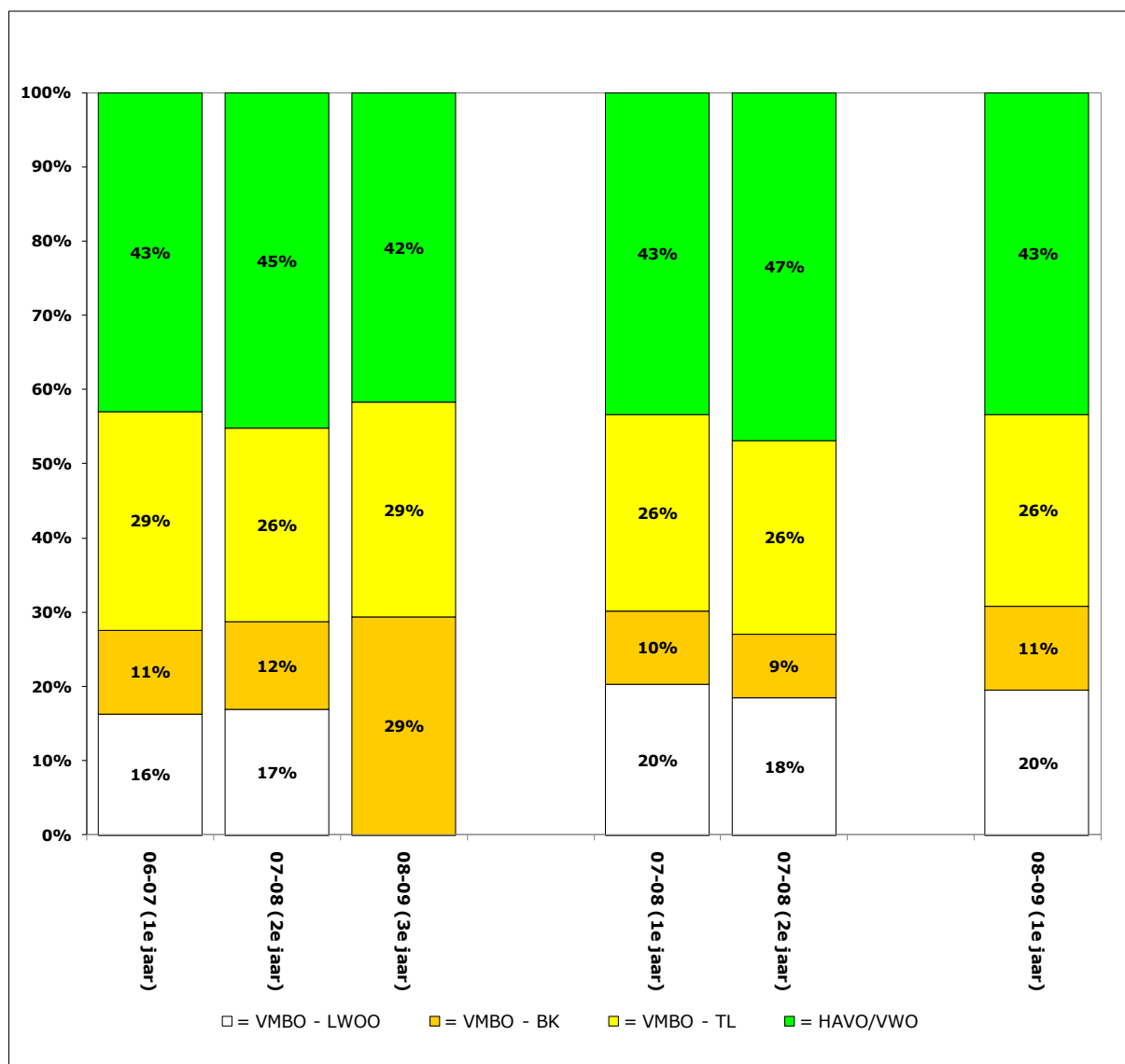
A 2.3. Onderwijsprestaties

Monitoring

Om de onderwijsprestaties inzichtelijk te krijgen zijn bovenschools afspraken gemaakt t.a.v. monitoring. Op alle scholen wordt een leerlingvolgsysteem toegepast; een systeem waarbij de landelijke normeringen worden meegenomen en d.m.v. benchmarking tot een vergelijk met soortgelijke scholen kan worden gekomen.

De scholen geven in een schriftelijk verslag de stand van zaken aan richting onderwijsinspectie. De onderwijsinspectie bezoekt 1 maal per 4 jaar de scholen voor een Periodiek Kwaliteits Onderzoek (PKO). Het afgelopen jaar is een bezoek gebracht aan obs Miste/Corle en De Olm .

Naast het leerlingvolgsysteem wordt ook de in- en doorstroom van de leerlingen in het voortgezet onderwijs gevolgd. Onderstaand is de in- en doorstroom van SOPOW-leerlingen van de laatste 3 jaren in het VO weergegeven:

Eén van de meetinstrumenten voor de onderwijsprestaties is de jaarlijkse CITO-toetsscore. In onderstaande tabel zijn de CITO-scores van de SOPOW-scholen weergegeven over de afgelopen jaren. Het betreft scores waarbij rekening is gehouden met het gewicht van de leerlingen. De leerlingen met een LWOO-indicatie zijn bij deze scores buiten beschouwing gelaten.

	2007	2008	2009
Bargerpaske	533,8	535,8	535,0
De Schakel	535,7	537,1	542,6
De Kolibrie	537,9	536,8	535,0
Kotten	538,8	541,4	537,6
Miste/Corle	536,8	529,6	535,0
De Olm	527,0	532,7	533,1
Stegeman	539,1	532,9	537,6
't waliën	538,6	536,0	531,7
Woold	535,0	534,8	541,4
Landelijk gemiddelde	534,7	534,9	535,0

Uit deze cijfers kan niet zonder meer de prestatie/kwaliteit van de scholen worden afgeleid. De kwaliteit van het onderwijs wordt extern getoetst door de onderwijsinspectie. De scholen zelf werken binnen de kwaliteitscyclus systematisch aan de kwaliteit.

Rapportage

De landelijke tendens binnen het primair onderwijs is dat de besturen (scholen) een grotere autonomie krijgen. Deze ontwikkelingen hebben direct tot gevolg dat besturen in beeld moeten hebben hoe de scholen er op de diverse terreinen, maar zeker onderwijsinhoudelijk, voor staan. Rapportage is het middel voor het management om schriftelijk richting bestuur hun verantwoording af te leggen over de stand van zaken. Binnen SOPOW is dit jaar gewerkt aan:

- het inzichtelijk krijgen waarover gerapporteerd dient te worden;
- het ontwikkelen/uitbouwen van een instrument ter ondersteuning van deze rapportage;
- het ontwikkelen van een wijze waarop gerapporteerd wordt.

A 2.4 Kwaliteitszorg

Kwaliteitskaarten.

Met de kwaliteitszorg op scholen wordt het voortdurend bepalen, bewaken en verbeteren van de kwaliteit van de schoolorganisatie op alle relevante terreinen bedoeld. Als middel hiervoor wordt op alle scholen gebruik gemaakt van de kwaliteitskaarten van Bos.

Inzetbaarheid kaarten:

- continuering oudertevredenheidonderzoek (OTP);
- continuering personeelstevredenheidonderzoek (PTP);
- welzijnsonderzoek leerlingen groep 7 en 8;
- borgen kwaliteit van het onderwijs op vele onderwijsinhoudelijke terreinen;
- opbrengstgericht werken.

In de begroting 2009 zijn t.a.v. de kwaliteitszorg de navolgende einddoelen over 4 jaar beschreven:

1. de effectiviteit van de instructie is verhoogd;
2. er heeft hierop gerichte scholing plaatsgevonden;
3. borging van dit proces is gedaan door de schooldirecties;
4. met behulp van de kwaliteitskaarten heeft monitoring naar de effecten plaatsgevonden;
5. professionalisering management heeft plaatsgevonden.

Status einddoelen kwaliteitszorg 2007 -2011:

- Ad 1: Er is door de scholen op verschillende manieren ingestoken op het verhogen van de effectiviteit van de instructie. Er zijn 3 scholen gestart met Handelings Gericht werken (HGW) en weer andere scholen hebben binnen het kader van adaptief onderwijs zich verdiept in interactie, klassenmanagement en instructie.
- Ad 2: Uit de scholingsplannen is op te maken dat het onderdeel instructie binnen verschillende scholen aan de orde is gekomen en dat er sprake is van het verhogen van de effectiviteit van de instructie.
- Ad 3 en 4: De kwaliteitszorg van alle scholen wordt gewaarborgd door het cyclisch inzetten van de kwaliteitskaarten zoals vermeld onder hoofdstuk A 2.4 kwaliteitskaarten.
- Ad 5: Voor het scholen van zowel de leerkrachten als het management zijn afspraken vastgelegd en uitgevoerd (zie A 2.2.personeelsbeleid).

Passend Onderwijs

Binnen SOPOW zijn de mogelijkheden voor passend onderwijs uitgebreid en zorgvuldig onderzocht. In de begroting 2009 zijn t.a.v. passend onderwijs de navolgende einddoelen over 4 jaar beschreven:

1. er is een helder overzicht van wat er wordt aangeboden;
2. er is duidelijkheid over het specialisme en de kennis die wordt aangeboden;
3. er heeft op actieve wijze communicatie plaatsgevonden over het thema passend onderwijs naar leerkrachten en ouders;
4. er is duidelijkheid over de mogelijkheden en de onmogelijkheden t.a.v. passend onderwijs;
5. is er duidelijkheid over het gegeven of SOPOW het aanbieden van passend onderwijs alleen doet of in samenwerking met anderen.

Status einddoelen passend onderwijs 2007 – 2011:

- Ad 1 en 2: Er is nog geen helder totaal overzicht van wat wordt aangeboden en er zijn nog geen afspraken gemaakt over specialisme. Vast is komen te staan dat het kind centraal staat en dat het onderwijs haar aanbod moet aanpassen aan de behoeften van het kind en daarbij rekening moet houden met de grote verschillen naar de aard van de beperkingen en de mogelijkheden die leerlingen hebben. Derhalve is er de laatste jaren veel gewerkt aan de kwaliteitsverbetering en de kwaliteitszorg (zie A 2.4 kwaliteitszorg).
- Ad 3: Het onderwerp passend onderwijs is als vast agendapunt opgenomen op de agenda van de GMR en het directiebestuur, zodat zowel op inspraakorgaaniveau als op directieniveau telkens weer de laatste actualiteiten en/of ontwikkelingen kunnen worden doorgesproken.
- Ad 4: Het onderwerp passend onderwijs is nog steeds in ontwikkeling, waardoor en nog geen eenduidig beeld bestaat.
- Ad 5: SOPOW maakt deel uit van het samenwerkingsverband Brevoordt en maakt binnen dit verband afspraken met andere deelnemende besturen over de nadere invulling van passend onderwijs.

Fusie

In Winterswijk-Oost staan op korte afstand van elkaar 2 openbare basisscholen, te weten obs De Olm en obs De Kolibrie. Obs De Olm heeft te maken met een terugloop in het aantal leerlingen. De prognoses voor de komende jaren laten een verdere daling zien. Door de terugloop van het aantal leerlingen, met als gevolg een forse krimp in de formatie, wordt het voor de school steeds moeilijker om het gewenste brede onderwijsaanbod te realiseren. De balans tussen de formatie en het beleid t.a.v. het gewenste brede onderwijsaanbod raakt verstoord.

Fusie tussen beide scholen kan plaats vinden op grond van de volgende motieven:

- verbetering van de kwaliteit van het onderwijs;
- de inzet van middelen en de organisatie van het onderwijsaanbod kan efficiënter;
- de levensvatbaarheid van de scholen wordt versterkt, zeker daar waar sprake is van dalende leerlingenaantallen.

De in 2008 opgestarte stuurgroep heeft het werk voortgezet met de bedoeling de fusie mogelijk op 1 augustus 2010 een feit te laten zijn. De stuurgroep heeft als taak meegekregen een Plan van Aanpak op te stellen dat leidend dient te zijn om te komen tot een fusie.

Bestuurlijke fusie

Begin 2009 hebben de algemene directies van Reflexis en SOPOW een onderzoek opgestart om de mogelijke voordelen van een fusie tussen beide stichtingen in kaart te brengen.

De centrale onderzoeksvraag die is gesteld:

- Welke voordelen zijn er te behalen in een versterkte samenwerking tussen SOPOW en Reflexis?

Vervolgvragen waren:

- Onderzoek of en welke toegevoegde waarde er zit in de fusie tussen Reflexis en SOPOW.
- Welke versterkende c.q. belemmerende factoren een rol spelen teneinde de kwaliteit van de scholen te verbeteren.

Het onderzoek dat is begeleid door de IJsselgroep bestond uit twee fasen. De eerste fase bestond uit de deskresearch van landelijke bestuurlijke ontwikkelingen ten aanzien van een bestuurlijke fusie alsmede het vergelijken van beleidsdocumenten en gesprekken met de algemene directie. Mede op basis hiervan zijn er in fase 2 gestructureerde interviews afgenomen met bestuurders, algemene directie en directeuren van beide organisaties met als doel breder zicht te krijgen op de haalbaarheid van de fusie.

Op basis van het eindrapport "Niet apart maar samen?" heeft het bestuur van SOPOW geconcludeerd dat de noodzaak tot een bestuurlijke fusie niet aanwezig is.

A 2.5 Materieel

Huisvesting

In het kader van de huisvesting is 2009 een rustig jaar geweest. Het normale onderhoud om de schoolgebouwen in stand te houden heeft uiteraard plaats gevonden. Hierbij is gebruik gemaakt van de meerjarenonderhoudsplannen opgesteld door Nibag Oldenzaal.

Op obs Bargerpaske is een infiltratie-unit geplaatst i.v.m. de vergroting van het dakoppervlak en het daarmee ook toegenomen hemelwaterafvoer.

Op De Kolibrie is i.v.m. de fusie met obs de Olm het speellokaal opgeofferd ten funste van een klaslokaal en kantoorruimtes voor directie en IB.

Op obs 't Waliën is de fietsenstalling vervangen en op obs Kotten heeft de tuinmuur een renovatie ondergaan.

ICT

Op het bestuurskantoor is, in navolging van de scholen, het netwerkbeheer op afstand gezet. Via een hosted-omgeving wordt thans gewerkt op een elders in Nederland geplaatste server. Beveiliging en continuïteit is hiermee verzekerd.

Op de scholen heeft de verdere implementatie van het ICT in het onderwijs plaats gevonden. Alle klaslokalen zijn voorzien van een digitaal schoolbord en alle scholen beschikken over minimaal 1 werkstation per 5 leerlingen. De investeringen die in 2009 hebben plaats gevonden betreffen hoofdzakelijk vervangingsinvesteringen van bestaande voorzieningen.

De werkgroep ICT-overleg, waarin alle scholen vertegenwoordigd zijn door hun ICT-er, is in 2009 2 maal in vergadering bijeen geweest en 2 maal is een zgn. werkvergadering gehouden.

A 3 - Financiën op balansdatum**A 3.1 Resultaat boekjaar 2009 (incl. verschillenanalyse rekening-begroting)**

Het boekjaar 2009 is afgesloten met een batig saldo van € 31.961. Bij de begroting 2009 werd uitgegaan van een batig saldo van € 37.100 ; een verschil derhalve van € 5.139.

In onderstaande opstelling zijn de verschillen per kostensoort weergegeven.

	rekening 2009 eur	begroting 2009 eur	verschil eur
3. BATEN			
3.1 Rijksbijdragen OCenW	7.728.777	7.428.000	300.777
3.2 Overige overheidsbijdragen	184.401	115.000	69.401
3.5 Overige baten	155.706	101.000	54.706
Totaal baten	8.068.884	7.644.000	424.884
4. LASTEN			
4.1 Personele lasten	6.591.475	6.261.500	329.975
4.2 Afschrijvingen	215.263	174.200	41.063
4.3 Huisvestingslasten	562.693	577.900	-15.207
4.4 Overige lasten	726.111	658.300	67.811
Totaal lasten	8.095.542	7.671.900	423.642
Saldo baten en lasten	-26.658	-27.900	1.242
5. FINANCIËLE BATEN EN LASTEN			
5.1 Financiële baten	58.619	65.000	-6.381
5.2 Financiële lasten	0	0	0
Saldo financiële baten en lasten	58.619	65.000	-6.381
	31.961	37.100	-5.139

Baten

3.1. Rijksbijdrage OCenW

De rijksbijdragen van OCenW zijn € 300.777 hoger uitgevallen dan geraamd.

Voor een deel houdt deze hogere opbrengst verband met de maatregel van de staatssecretaris van OCenW om, in afwachting van de definitieve vaststelling van de GPL voor het schooljaar 2009-2010, de uitbetaling van het budget voor Personeels- en Arbeidsmarktbeleid vervroegd betaalbaar te stellen in de maand december 2009 (zie ook de toelichting bij paragraaf C3 Gebeurtenissen na balansdatum op pagina 41). Verder is de rijksbijdrage voor eerste opvang asielzoekerleerlingen i.v.m. de stijging van het aantal leerlingen hoger uitgevallen. Hetzelfde geldt voor het budget voor LGF-leerlingen; door stijging van het aantal LGF-leerlingen is ook hier een hogere opbrengst gegenereerd. Tot slot is rijksbijdrage ontvangen voor groei van het aantal leerlingen, voor versterking van cultuureducatie en ter compensatie van de gewijzigde gewichtenregeling. Bij het opstellen van de begroting is met deze opbrengsten geen rekening gehouden.

3.2. Overige overheidsbijdragen

De overige overheidsbijdragen hebben € 69.401 meer bedragen dan begroot.

De gemeentelijke bijdrage ten behoeve van de schakelklas is in de begroting 2009 abusievelijk opgenomen onder de overige baten (3.5.). De ontvangen bijdragen voor huisvesting en schoolbegeleiding waren in de begroting niet opgenomen.

3.5. Overige baten

De overige baten zijn € 54.706 hoger uitgevallen dan geraamd in de begroting 2009.

De ontvangen ouderbijdragen hebben meer bedragen dan verwacht, terwijl ook de overdracht van zorgmiddelen vanuit het WSNS-samenwerkingsverband Brevoordt uiteindelijk hoger zijn vastgesteld dan aanvankelijk verwacht.

5.1. Financiële baten

De renteopbrengsten hebben in 2009 € 58.619 bedragen en bleven daarmee door de ontwikkelingen op de geld- en kapitaalmarkt € 6.381 achter bij de verwachtingen.

Lasten

4.1. Personele lasten

De personele lasten hebben € 329.975 meer bedragen dan verwacht. De invoering van het Convenant Leerkracht per 1 januari 2009 is hier voor een belangrijk deel debet aan, terwijl ook de loonkosten van de P/flex-medewerkers ten behoeve van het onderwijs aan asielzoekerleerlingen aan deze hogere lasten heeft bijgedragen.

4.2. Afschrijvingen

De afschrijvingen hebben € 215.263 bedragen en zijn daarmee € 41.063 hoger dan verwacht.

Bij de begroting werd nog uitgegaan van een gemeentelijke bijdrage voor de investeringskosten voor een 18^e groep op obs Bargerpaske, maar door het achterblijven van de verwachte leerlinggroei zal deze bijdrage niet worden ontvangen. Door activering van de investeringskosten zijn de afschrijvingslasten op de gebouwen toegenomen.

4.3. Huisvestingslasten

De huisvestingskosten hebben € 15.207 minder bedragen dan verwacht.

De dotatie aan de voorziening onderhoud is evenals vorig boekjaar lager uitgevallen dan geraamd (in de begroting 2010 is een realistische raming opgenomen). Hogere onderhoudskosten en energieprijzen, alsmede de aanpassing van obs De Kolibrie en het plaatsen van een infiltratie-unit bij obs Bargerpaske hebben het voordeel op de dotatie gereduceerd.

4.4. Overige lasten

De overige lasten hebben € 67.811 meer bedragen dan verwacht.

De kosten voor adviezen derden (fusieonderzoek en invoering functiemix) en voor consultatieve leerlingbegeleiding hebben aan deze hogere lasten bijgedragen. Daarnaast waren de kosten voor uitvoering van de OTP-PTP-budgetten niet in de begroting opgenomen.

A 3.2 Financiële positie op balansdatum

Op 29 september 2009 heeft de Commissie Vermogensbeheer Onderwijsinstellingen (ook wel de commissie Don genaamd) haar rapport gepresenteerd aangaande de financiën van scholen en schoolbesturen. In dit rapport worden nieuwe uitgangspunten geformuleerd, nieuwe signaleringsgrenzen gesteld voor de financiën van schoolbesturen en aanbevelingen gedaan ter verbetering van het financieel beheer.

Voor de beoordeling van de financiële positie van schoolbesturen zijn de geformuleerde signaleringsgrenzen van belang. De door de commissie Don gestelde grenzen zijn signaleringsgrenzen en geen normen. De commissie geeft ook aan dat het voorheen gehanteerde kengetal voor het weerstandsvermogen niet meer relevant is.

Het financieel beheer bestaat, aldus de commissie, uit twee elementen:

- vermogensbeheer en
- budgetbeheer.

Vermogensbeheer

Onder vermogensbeheer wordt de behoefte aan kapitaal verstaan voor investeringen, tegenvallers, risico's en als buffer voor schommelingen in de exploitatie. Vanuit dit gezichtspunt worden door de commissie Don twee kengetallen onderscheiden:

- kapitalisatiefactor;
- solvabiliteit.

Kapitalisatiefactor

Door de commissie Don wordt, afhankelijk van de grootte van de organisatie, een bovengrens als signaleringsgrens vastgesteld. Deze kapitalisatiefactor wordt berekend door het totale vermogen onder aftrek van de boekwaarde voor gebouwen en terreinen te delen door het totaal van de baten $(TV-(G+T))/TB$.

Voor SOPOW is deze bovengrens per 31 december 2009 normatief vast te stellen op 43%. De werkelijke kapitalisatiefactor per 31 december 2009 bedraagt 40%.

Solvabiliteit

Als ondergrens voor het vermogensbeheer hanteert de commissie Don de solvabiliteit. Het solvabiliteitsfactor is te bepalen door het eigen vermogen en de voorzieningen te delen door het totaal van het vermogen $((EV+VZ)/TV)$ en geeft aan in hoeverre kan worden voldaan aan de verplichtingen op lange termijn.

Voor SOPOW is deze ondergrens normatief vast te stellen op 20%. Het werkelijke solvabiliteitspercentage per 31 december 2009 bedraagt 77%.

Budgetbeheer

Onder budgetbeheer wordt de continuïteit van schoolbesturen belicht. Hierbij wijst de commissie Don op het belang voor onderwijsinstellingen om in een reeks van jaren structureel evenwicht in de exploitatie te creëren. Hiervoor worden door de commissie eveneens een tweetal kengetallen genoemd:

- liquiditeit (of current ratio);
- rentabiliteit.

Liquiditeit

De liquiditeit is een kengetal dat voorheen ook werd gehanteerd en is te berekenen door het totaal van de vlottende activa (vorderingen en liquide middelen) af te zetten tegen de

vloTTende passiva (de kortlopende schulden). Dit kengetal geeft aan in hoeverre kan worden voldaan aan de verplichtingen op de korte termijn.

De commissie geeft als grens aan dat deze zich tussen de 0,5 en 1,5 dient te bevinden. Per 31 december 2009 bedraagt de liquiditeitsfactor voor SOPOW 2,98.

Rentabiliteit

Tot slot bestempelt de commissie Don de rentabiliteitsfactor van belang voor de bepaling financiën op balansdatum. Deze factor wordt verkregen door het exploitatieresultaat af te zetten tegen het totaal van de baten. Over een reeks van 3 tot 5 jaren dient dit percentage zich tussen de 0% en 5% van de totale baten te bevinden.

In 2007 bedroeg dit percentage voor SOPOW 4,2% en in 2008 1,5%. Voor 2009 is dit percentage bepaald op 0,4%. Het gemiddelde over de periode 2007-2009 is voor SOPOW vast te stellen op 1,9%.

Resumerend kan per 31 december 2009 voor SOPOW het onderstaande beeld worden gegeven ten aanzien van de door de commissie Don gehanteerde kengetallen:

		signaleringsgrens	SOPOW per 31-12-09
Vermogensbeheer			
- kapitalisatiefactor	bovengrens	43%	40%
- solvabiliteit	ondergrens	20%	77%
Budgetbeheer			
- liquiditeit		$0,5 < L < 1,5$	2,98
- rentabiliteit		0% - 5%	1,9%

Op basis van deze kengetallen kan de financiële positie van SOPOW onverminderd als financieel gezond worden gekwalificeerd.

A 3.3 Toekomstparagraaf

De begroting 2010 laat ten opzichte van de realisatiecijfers over 2009 het volgende beeld zien:

	rekening 2009 eur	begroting 2010 eur	verschil eur
3. BATEN			
3.1 Rijksbijdragen OCenW	7.728.777	7.621.000	107.777
3.2 Overige overheidsbijdragen	184.401	39.000	145.401
3.5 Overige baten	155.706	83.000	72.706
Totaal baten	8.068.884	7.743.000	325.884
4. LASTEN			
4.1 Personele lasten	6.591.475	6.551.000	40.475
4.2 Afschrijvingen	215.263	189.000	26.263
4.3 Huisvestingslasten	562.693	418.000	144.693
4.4 Overige lasten	726.111	644.000	82.111
Totaal lasten	8.095.542	7.802.000	293.542
Saldo baten en lasten	-26.658	-59.000	32.342
5. FINANCIËLE BATEN EN LASTEN			
5.1 Financiële baten	58.619	25.000	33.619
5.2 Financiële lasten	0	0	0
Saldo financiële baten en lasten	58.619	25.000	33.619
	31.961	-34.000	65.961

Het dalend leerlingaantal in combinatie met bezuinigingen op rijksniveau zetten de financiën van schoolbesturen en dus ook van SOPOW onder druk. Vanaf 2010 is de bezuiniging op de rijksbijdrage Bestuur- en Management in de cijfers opgenomen. Ook is 2010 het eerste jaar waarin SOPOW geen bijdrage van de gemeente Winterswijk meer zal ontvangen in het kader van de bruidsschatregeling.

Om de continuïteit te waarborgen is een stringent begrotings- en planningsbeleid noodzakelijk. De gevolgen van een dalend leerlingaantal en daarmee gepaard gaande vermindering van inkomsten en een rijksoverheid die zich voor een enorme bezuinigingsoperatie gesteld ziet, moeten helder in beeld zijn. Vervolgens zullen de consequenties hiervan vertaald moeten worden naar een organisatie die met deze bekostiging kan overleven. Nadrukkelijk zullen de personele lasten, immers 85% van de totale lasten vormend, gevolgd dienen te worden.

A 3.4 Treasuryverslag

In 2001 heeft de Minister van OCenW een regeling doen uitgaan waarbij een kader wordt gesteld, waarbinnen de instellingen voor onderwijs hun financierings- en beleggingsbeleid dienen in te richten en te organiseren. Kern van deze regeling is dat onderwijsinstellingen de door hen ontvangen publiekelijke middelen risicomijdend beleggen en belenen.

Met ingang van 1 januari 2010 is deze regeling vervangen door de "Regeling beleggen en belenen door instellingen voor onderwijs en onderzoek 2010".

De overtollige liquide middelen van de stichting zijn in 2009 op een rendementsrekening en een vaste termijn rekening bij de RABO-bank aangehouden. Per 31 december 2009 stonden geen middelen uit anders dan op lopende bankrekeningen.

B - JAARREKENING

B1 - Grondslagen

De jaarrekening is opgesteld conform de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijn Jaarverslag Onderwijs.

Waardering van de activa en passiva

Materiële vaste activa

De boekwaarde van het aanwezige meubilair is per 31 december 2004 gewaardeerd op basis van een door externen verricht onderzoek, waarbij de staat van het meubilair en de nog te verwachten levensduur bepalend zijn geweest voor de waardebepaling.

Van de overige aanwezige inventaris is op balansdatum 31 december 2004 geen boekwaarde bekend.

Investerings die een aanschaffingswaarde van € 500,- te boven gaan worden ingaande 1 januari 2006 geactiveerd. In het boekjaar 2005 lag deze grens nog op € 5.000,-.

De vermeerderingen in het boekjaar zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingprijs.

Op de gedane investeringen worden de afschrijvingen lineair berekend, waarbij de volgende afschrijvingstermijnen worden gehanteerd:

	in jaren	in procenten
ICT		
- bovenschools	3	33,3
- school	4	25
Audio/video		
-TV/video/radio/camera	8	12,5
Meubilair		
- bovenschools	10	10
- docenten	10	10
- leerlingsetjes	20	5
- borden	25	4
- kasten	40	2,5
Leermethoden		
- aardrijkskunde	10	10
- geschiedenis	10	10
- natuurkunde	10	10
- overige	8	12,5

Overige activa en passiva.

Voor zover in het bovenstaande niet anders is aangegeven worden activa en passiva gewaardeerd op nominale waarde.

Bepaling van het exploitatiesaldo

De baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

Stelselwijziging

Per 31 december 2008 zijn de uitstaande geldmiddelen verkregen uit de vrijwillige ouderbijdragen ten bedrage van € 93.713 opgenomen in de financiële administratie van SOPOW. Op de balans per 31 december 2008 heeft dit geleid tot de navolgende aanpassingen:

- **activazijde**

	saldo voor stelselwijziging eur	mutatie stelselwijziging eur	saldo na stelselwijziging eur
Totaal liquide middelen	1.553.307	93.713	1.647.020

- **passivazijde**

	saldo voor stelselwijziging eur	mutatie stelselwijziging eur	saldo na stelselwijziging eur
Totaal Eigen Vermogen	1.694.468	93.713	1.788.181

Het balanstotaal is door deze mutatie verhoogd van € 3.560.180 tot € 3.653.893.

B2 - Balans per 31 december 2009 Activa

	balans per 31 december 2009 eur	balans per 31 december 2008 eur
1.2. Materiële vaste activa		
1.2.1 Gebouwen	335.549	104.680
1.2.2 Inventaris en apparatuur	763.649	848.134
<u>Totaal materiële vaste activa</u>	1.099.198	952.814
<u>Totaal vaste activa</u>	1.099.198	952.814
1.5. Vorderingen		
1.5.1 Debiteuren	64.367	77.468
1.5.2 Ministerie van OCenW	389.496	386.988
1.5.5 Overige vorderingen	320.337	587.103
1.5.6 Overlopende activa	0	2.500
<u>Totaal vorderingen</u>	774.200	1.054.059
1.7. Liquide middelen		
1.7.1 Banken	1.680.899	1.646.876
1.7.2 Kas	144	144
<u>Totaal liquide middelen</u>	1.681.043	1.647.020
<u>Totaal vlottende activa</u>	2.455.243	2.701.079
TOTAAL ACTIVA	3.554.441	3.653.893

Passiva

	balans per 31 december 2009 eur	balans per 31 december 2008 eur
2.1. Eigen vermogen		
Algemene reserve	1.265.692	1.265.692
Saldo boekjaar	31.961	0
Bestemmingsreserves - publiek	428.776	428.776
Bestemmingsreserves - privaat	93.713	93.713
<u>Totaal eigen vermogen</u>	1.820.142	1.788.181
2.3. Voorzieningen		
Voorziening onderhoud gebouwen	485.196	523.184
Overige voorzieningen	425.613	426.820
<u>Totaal voorzieningen</u>	910.809	950.004
2.5. Kortlopende schulden		
Crediteuren	132.309	171.883
Ministerie van OCenW	53.997	60.665
Belastingen en premies soc.verz.	280.636	247.894
Schulden terzake pensioenen	83.969	77.246
Overige kortlopende schulden	33.723	70.767
Overlopende passiva	238.856	287.253
<u>Totaal kortlopende schulden</u>	823.490	915.708
TOTAAL PASSIVA	3.554.441	3.653.893

B3 - Staat van baten en lasten 2009

	rekening 2009 eur	begroting 2009 eur	rekening 2008 eur
3. BATEN			
3.1 Rijksbijdragen OCenW	7.728.777	7.428.000	7.204.605
3.2 Overige overheidsbijdragen	184.401	115.000	175.000
3.5 Overige baten	155.706	101.000	31.950
Totaal baten	8.068.884	7.644.000	7.411.555
4. LASTEN			
4.1 Personele lasten	6.591.475	6.261.500	6.145.223
4.2 Afschrijvingen	215.263	174.200	127.376
4.3 Huisvestingslasten	562.693	577.900	512.202
4.4 Overige lasten	726.111	658.300	580.669
Totaal lasten	8.095.542	7.671.900	7.365.470
Saldo baten en lasten	-26.658	-27.900	46.085
5. FINANCIËLE BATEN EN LASTEN			
5.1 Financiële baten	58.619	65.000	63.477
5.2 Financiële lasten	0	0	0
Saldo financiële baten en lasten	58.619	65.000	63.477
NETTO RESULTAAT	31.961	37.100	109.562

B4 – Kasstroomoverzicht 2009

	2009 eur	2008 eur
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Resultaat	31.961	109.562
Aanpassingen voor:		
afschrijvingen	215.263	127.376
mutaties voorzieningen	-39.195	-149.821
	176.068	22.445-
Veranderingen in vlottende middelen:		
vorderingen	279.859	632.867
kortlopende schulden	-92.218	86.835
	187.641	719.702
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
investeringen materiële vaste activa	361.647	376.364
desinvesteringen materiële vaste activa	0	0
	361.647-	376.364-
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
mutatie kredietinstellingen	-	-
mutatie overige langlopende schulden	0	0
Mutatie liquide middelen	<u>34.023</u>	<u>430.455</u>

B5 - Toelichting op de afzonderlijke posten van de balans

1 - Activa

1.2 Materiële vaste activa

	aanschaf- waarde eur	cumulatieve afschrijvingen tm 2008 eur	boekwaarde per 31-12-2008 eur	investeringen 2009 eur	des- investeringen 2009 eur	afschrijvingen 2009 eur	aanschaf- waarde per 31-12-2009 eur	boekwaarde per 31-12-2009 eur
- gebouwen	108.469	3.789	104.680	268.573		37.704	377.042	335.549
- leermethoden	118.257	24.872	93.385	25.272		16.909	143.529	101.748
- ICT	503.646	123.421	380.225	41.004		121.598	544.650	299.631
- meubilair	1.086.836	722.941	363.895	25.850		38.151	1.112.686	351.594
- inventaris	11.513	884	10.629	948		901	12.461	10.676
	1.828.721	875.907	952.814	361.647	-	215.263	2.190.368	1.099.198

Gebouwen

De grond en de gebouwen zijn juridisch in eigendom van de stichting; de gemeente Winterswijk heeft het economisch claimrecht. Het gemeentebestuur is op grond van de wetgeving inzake onderwijshuisvesting verantwoordelijk voor een adequate huisvesting van de scholen in de gemeente en stelt daartoe financiële middelen ter beschikking. In 2008 is obs Bargerpaske uitgebreid. De verwachte gemeentelijke bijdrage voor de 18^e groep is door de stagnatie van het leerlingaantal vervallen; de geïnvesteerde kosten voor de uitbreiding zijn in 2009 geactiveerd. De boekwaarde van deze investering bedraagt per 31 december 2009 € 314.852. Door medegebruik/verhuur van het voormalige speellokaal ten behoeve van een voorziening voor buitenschoolse opvang zullen de hieruit voortvloeiende lasten ten dele worden gecompenseerd.

Per 1 september 2007 is door het bestuursbureau een kantoorpand betrokken. Het betreft een huurpand waarvoor voor een periode van vijf jaar een huurovereenkomst met de verhuurder is aangegaan. Voordat het pand kon worden betrokken was een aantal kleinere investeringen noodzakelijk. De boekwaarde van deze investeringen bedraagt per 31 december 2009 € 20.697.

Inventaris en apparatuur

In het boekjaar 2009 hebben diverse investeringen plaats gevonden waarbij onderscheid is gemaakt in een 4-tal onderdelen, te weten:

- leermethodes;
- ICT-middelen;
- meubilair en
- overige inventaris en apparatuur.

1.5. Vorderingen

De vorderingen per 31 december 2009 worden als volgt gespecificeerd:

	2009 eur	2008 eur
- debiteuren	64.367	77.468
- Ministerie van OCenW		
rbr. lumpsum	389.496	383.774
rbr. bestuur en management	-	3.214
- gemeentelijke overheid		
voorzieningen in de huisvesting	273.835	498.241
VVE- en LEA-budgetten	-	51.650
overige	29.944	5.000
- nog te ontvangen rente	16.558	32.212
- overlopende activa	-	2.500
	774.200	1.054.059

1.7. Liquide middelen

Betreft de aanwezige geldmiddelen bij bank en in kas, als volgt te specificeren:

	2009 eur	2008 eur
- kasmiddelen	144	144
- tegoeden bankrekeningen	1.680.899	146.876
- RABO-termijndeposito's	-	1.500.000
	1.681.043	1.647.020

2 - Passiva

2.1 Eigen Vermogen

	saldo 01-01-09 eur	resultaat 2009 eur	overige mutaties eur	saldo 31-12-09 eur
Algemene reserve (publiek)	1.265.692	21.756		1.287.448
Bestemmingsreserve (publiek)				
- exploitatieres.scholen	387.983	11.150		399.133
- OTP-PTP	40.793	21.703-		19.090
Bestemmingsreserve (privaat)				
- reserve ouderbijdrage	93.713	20.758		114.471
	1.788.181	31.961	0	1.820.142

2.3 Voorzieningen

	saldo 01-01-09 eur	dotatie 2009 eur	vrijval mutaties eur	saldo 31-12-09 eur
Onderhoud gebouwen	523.184	25.000	62.988	485.196
Personele voorzieningen				
- BAPO	307.151	138.283	105.415	340.019
- spaarverlof	33.877	1.411	5.700	29.588
- wachtgeld	29.228		29.228	-
- ambtsjubilea	56.564	7.102	7.660	56.006
Totaal voorzieningen	950.004	171.796	210.991	910.809

Voorziening onderhoud gebouwen

De voorziening onderhoud wordt gevormd ter egalisatie van de onderhoudskosten van de schoolgebouwen. Ten behoeve van een planmatige aanpak van het onderhoud is een meerjarenonderhoudsplan opgesteld door NIBAG Huisvestingsadvies.

In 2009 zijn diverse onderhoudswerken aan de schoolgebouwen uitgevoerd. Per schoolgebouw wordt het onderstaand een overzicht gegeven van de omvang van de gedane investeringen:

	eur
Bovenschools	6.169
Bargerpaske	11.495
De Schakel	35.487
De Kolibrie	-
Kotten	-
Miste/Corle	-
De Olm	-
Stegeman	2.485
't Waliën	-
Woold	7.352
	62.988

Voorziening BAPO

De regeling Bevordering Arbeidsparticipatie Ouderen (BAPO) heeft als doel het voor senioren aantrekkelijker maken om aan het arbeidsproces te blijven deelnemen door taakvermindering/-verlichting. Medewerkers die de leeftijd van 52 jaar hebben bereikt hebben bij een volledig dienstverband recht op 170 klokuren verlof. Op de leeftijd van 56 jaar wordt dit recht verdubbeld.

Het BAPO-verlof kan op twee manieren worden opgenomen:

- als gewoon BAPO-verlof op het moment dat het recht daarop ontstaat;
- in de vorm van flexibele BAPO, d.w.z. dat het verlof wordt gespaard en op een later tijdstip wordt opgenomen.

Voor deze flexibele BAPO is een voorziening getroffen. Per 31 december 2009 is het aantal uitgestelde klokuren per medewerker geïnventariseerd. Deze gespaarde klokuren zijn gewaardeerd, waarbij is uitgegaan van een opnamepercentage van 100%. Hiermee is een bestendige gedragslijn gevolgd.

Voorziening spaarverlof

In het primair onderwijs bestaat de mogelijkheid om de ADV-uren te sparen voor een langere periode van verlof, het zgn. sabbatsverlof. Per 31 december 2009 is een inventarisatie gemaakt van de nog uitstaande verplichtingen.

Voorziening wachtgeld

Vanwege een afwijzende beschikking van het Participatiefonds op een aanvraag om de uitkeringskosten voortvloeiende uit het ontslag van een medewerker ten laste van dit fonds te laten komen is in 2006 een voorziening getroffen van € 29.228. Uiteindelijk is door het Participatiefonds een bedrag van € 8.547 geclaimd. Het nog resterende bedrag ad € 20.681 is ten gunste van de exploitatie vrijgevallen.

Voorziening ambtsjubilea

Per 31 december 2009 is de hoogte van de voorziening ambtsjubilea bepaald op € 550 per fte.

2.5 Kortlopende schulden

De kortlopende schulden worden als volgt gespecificeerd:

	2009 eur	2008 eur
- crediteuren	132.309	171.883
- Ministerie van OCenW	53.997	60.665
- belastingen en premies	280.636	247.894
- schulden terzake van pensioenen	83.969	77.246
- nog te betalen premie Vf/Pf/WAO	33.723	70.767
- overlopende passiva		
nog te bestemmen bedragen	22.685	26.272
nog te betalen vakantieuitkering	190.978	185.966
overige nog te betalen kosten	16.452	13.944
geormerkte rijksbijdr. (zie D3)	7.241	57.345
niet geormerkte rijksbijdragen	1.500	3.726
	823.490	915.708

B6 - Toelichting op de afzonderlijke posten van de staat van baten en lasten Baten

3.1. Rijksbijdrage OCenW

	exploitatie 2009 eur	begroting 2009 eur	exploitatie 2008 eur
Normatief			
- lumpsum	5.464.205	5.395.000	5.369.474
- verr. UWV-uitkeringen(IMBU-reg.)	58.985-	-	74.793-
- personeels- en arbeidsmarktbeleid	759.155	684.000	654.253
- bestuur en management	103.026	101.000	98.961
- materiële instandhouding	1.043.349	1.041.000	992.067
Overige subsidies			
- leerling gebonden financiering	152.374	96.000	149.975
- stimuleringsreg.beginnende dir.	13.425	-	7.198
- bevordering cultuur en educatie	18.178	-	3.409
- compensatie gewichtenregeling	25.315	-	3.891
- groeiformatie	11.565	-	-
- frisse scholen	1.500	-	-
- eerste opvang AZC-leerlingen	195.670	111.000	170
	7.728.777	7.428.000	7.204.605

De totale rijksbijdrage 2009 is ten opzichte van het verslagjaar 2008 toegenomen met € 524.172 (7%).

Deze toename is te verklaren door de aanpassingen van het lumpsum-budget en het budget voor personeels- en arbeidsmarktbeleid als gevolg van de compensatiemaatregelen voor de invoering van het Convenant Leerkracht. Daarnaast is de extra rijksbijdrage ten behoeve van de eerste opvang van asielzoekerleerlingen ontvangen.

3.2 Overige overheidsbijdragen

	exploitatie 2009 eur	begroting 2009 eur	exploitatie 2008 eur
- loonkostensubsidie I/D-banen	23.291	35.000	39.396
- bruidsschatregeling	80.034	80.000	87.535
- bijdrage VVE	39.094	-	15.345
- bijdrage LEA-budget	24.516	21.000	32.724
- huisvestingsbijdrage	17.466	-	-
	184.401	136.000	175.000

Op de overige overheidsbijdragen is ten opzichte van het verslagjaar 2008 een meeropbrengst gegenereerd van € 9.401 (5%)

3.3 Overige baten

	exploitatie 2009 eur	begroting 2009 eur	exploitatie 2008 eur
- ouderbijdrage	113.637	80.000	-
- overdracht WSNS-verband	32.754	-	15.397
- subsidies derden (techn./engels)	3.263	-	8.000
- overige	6.052	-	8.553
	155.706	80.000	31.950

Ten opzichte van het verslagjaar 2008 is een meeropbrengst gerealiseerd van € 123.756; het vijfvoudige van de opbrengst 2008. Deze toename is geheel te verklaren door de opname van de ouderbijdragen in de administratie van de stichting.

Lasten

4.1 Personele lasten

	exploitatie 2009 eur		begroting 2009 eur		exploitatie 2008 eur	
Lonen en salarissen						
- loonkosten	6.235.459		5.939.000		5.907.456	
- loonkosten I/D-banen	47.278		75.000		78.110	
- loonkosten vervangingen	310.899		-		256.280	
		6.593.636		6.014.000		6.241.846
Overige personele lasten						
- dotatie aan de voorziening BAPO	138.283		55.000		119.233	
- onttrekking voorziening BAPO	105.415-		-		79.590-	
- dotatie ambtsjubilea	7.102		-		9.032	
- onttrekking ambtsjubilea	7.660-		-		7.830-	
- dotatie voorziening spaarverlof	1.411		-		1.410	
- onttrekking voorziening spaarverlof	5.700-		-		5.700-	
- vrijval voorziening wachtgeld	20.681-		-		-	
- uitzendkrachten en declaranten	137.589		32.500		22.830	
- aansluiting mobiliteitscentrum	16.874		45.000		44.805	
- bekwaamheidsdossier	650		-		2.040	
- bedrijfsgezondheidszorg	15.447		15.000		19.367	
- afscheid en jubilea	982		15.000		2.195	
- scholing	142.987		60.000		84.818	
- bonus Vervangingsfonds	9.534-		-		8.396-	
- overige	17.111		25.000		33.002	
		329.446		247.500		237.216
		6.923.082		6.261.500		6.479.062
Uitkeringen						
- Vervangingsfonds	272.464-		-		256.280-	
- UWV	59.143-		-		77.559-	
		331.607-		-		333.839-
		6.591.475		6.261.500		6.145.223

De loonkosten ad € 6.593.636 worden als volgt gespecificeerd naar kostensoort:

	2009 eur	2008 eur
- directie	769.847	703.975
- onderwijzend personeel	5.602.004	5.297.520
- ondersteunend personeel	221.785	240.351
	6.593.636	6.241.846

	2009 eur	2008 eur
- bruto lonen en salarissen	5.432.554	5.226.367
- sociale lasten	535.860	449.899
- pensioenpremies	625.222	565.580
	6.593.636	6.241.846

De personele kosten over het verslagjaar 2008 zijn € 446.252 (7%) hoger dan het vorig verslagjaar.

Deze hogere kosten zijn veroorzaakt door de stijging van de loonkosten o.a. als gevolg van de invoering van het Convenant Leerkracht (€ 335.818), de gestegen kosten van de inzet van uitzendkrachten ten behoeve van het onderwijs aan asielzoekerleerlingen (€ 114.759) en de hogere uitgaven voor scholing (€ 58.169). De overige personele kosten in 2009 zijn nagenoeg gelijk ten opzichte van het verslagjaar 2008.

4.2. Afschrijvingen

	exploitatie 2009 eur	begroting 2009 eur	exploitatie 2008 eur
- gebouwen	37.704	3.000	2.720
- leermethoden	16.909	20.000	13.499
- ICT	121.598	99.200	74.293
- meubilair	38.151	51.000	36.238
- inventaris	901	1.000	626
	215.263	174.200	127.376

De afschrijvingslasten over 2009 zijn ten opzichte van het verslagjaar 2008 met € 87.887 (69%) gestegen. Met name de investeringen in gebouwen (Bargerpaske) en de ICT-sfeer hebben tot deze hogere afschrijvingslasten geleid.

4.3. Huisvestingslasten

	exploitatie 2009 eur	begroting 2009 eur	exploitatie 2008 eur
- huur	18.662	18.000	39.212
- dotatie voorziening onderhoud	25.000	159.700	-
- klein onderhoud en exploitatie	82.350	50.900	107.602
- energie en water	161.446	116.600	132.704
- schoonmaak	201.207	214.900	204.990
- heffingen	25.534	17.800	12.264
- overige lasten	48.494	-	15.430
	562.693	577.900	512.202

De huisvestingslasten zijn ten opzichte van het verslagjaar 2008 € 50.491 (10%) hoger.

De dotatie aan de voorziening onderhoud, de hogere kosten voor energie, het plaatsen van een infiltratie-unit (Bargerpaske) en verbouwing speellokaal (De Kolibrie) zijn debet aan de gestegen kosten ten opzichte van 2008 .

4.4. Overige instellingslasten

	exploitatie 2009 eur	begroting 2009 eur	exploitatie 2008 eur
- administratie en beheer	124.110	119.800	104.719
- inventaris en apparatuur	3.004	2.500	2.849
- leermiddelen	180.650	137.000	148.488
- ICT	75.438	117.000	109.980
- consultatieve leerlingbegeleiding	68.558	35.000	58.138
- activiteiten uit de ouderbijdragen	92.879	80.000	-
- overige lasten	181.472	167.000	156.495
	726.111	658.300	580.669

De overige instellingslasten zijn in 2009 ten opzichte van het verslagjaar 2008 toegenomen met € 145.442 (25%).

Deze stijging is voor het grootste deel toe te schrijven aan de opname van de ouderbijdrage en de daarmee bekostigde activiteiten in de administratie. Daarnaast zijn de kosten voor adviezen derden (fusieonderzoek en invoering functiemix), leerlingbegeleiding en versterking cultuureducatie hoger dan het vorig jaar.

5.1. Financiële baten en lasten

	exploitatie 2009 eur	begroting 2009 eur	exploitatie 2008 eur
- rentebaten	58.619	65.000	63.477
	58.619	65.000	63.477

De opbrengst door het uitzetten van overtollige geldmiddelen zijn het afgelopen verslagjaar ten opzichte van 2008 met € 4.858 (8%) afgenomen.

B7 – Niet uit de balans blijkende verplichtingen

BAPO

In dit jaarverslag is de voorziening BAPO per 31 december 2009 gewaardeerd op een bedrag van € 340.019. Hierbij is een bestendige gedragslijn gehanteerd waarbij de uitgestelde BAPO-uren van rechthebbenden zijn gewaardeerd.

Inzake de verwerking van de BAPO-regeling in de jaarrekening is door de RJ-werkgroep Onderwijsinstellingen nader overleg gevoerd met de Raad voor de Jaarverslaggeving (RJ). Uit dit overleg is het volgende naar voren gekomen:

‘In de praktijk is gebleken dat de BAPO-regeling op basis van “RJ271 Personeelsbeloningen” voor meerdere interpretaties vatbaar is. Ook is vastgesteld dat er geen consensus is voor één verwerkingsmethodiek. Het is de taak van de RJ om richtlijnen voor de (jaar)verslaggeving te maken. Het is niet haar taak om adviezen te verstrekken over de toepassing daarvan. Daarom ligt een aanpassing van RJ271 of RJ660 inzake deze specifieke problematiek niet voor de hand. Dat zou immers betekenen dat verschillende oplossingen zouden moeten worden opgenomen. Het is echter van groot belang voor de sector dat de BAPO-discussie wordt beëindigd en dat gekozen wordt voor helderheid en eenduidigheid.’

Het ministerie van OC&W heeft dan ook bij de RJ haar voornemen kenbaar gemaakt om de verwerking van de BAPO-regeling als periodekosten te regelen door een aanpassing van Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs (RJO).

Deze aanpassing betekent in de praktijk dat schoolbesturen de kosten van de BAPO-regeling in principe via de jaarlijkse exploitatie van de scholen kunnen ramen en dat gevormde voorzieningen vrij zullen gaan vallen.

Huurovereenkomsten

Met RICOH Nederland is een huurovereenkomst gesloten m.b.t. de huur van multifunctionals op alle scholen. Deze overeenkomst kent een looptijd tot 1 november 2015 en de jaarlast bedraagt circa € 50.000.

Met Dollwin pensioen BV is een huurovereenkomst gesloten m.b.t. de huur van kantoorruimte op Beatrixpark 22. Deze overeenkomst kent een looptijd tot 1 augustus 2017 en de jaarlast bedraagt circa € 18.000.

B8 – Overzicht verbonden partijen

De Stichting Openbaar Primair Onderwijs Winterswijk heeft zitting in het bestuur van het WSNS-samenwerkingsverband Brevoordt.

B9 – Overzicht bezoldiging van bestuurders

Aan bestuurders van SOPOW wordt de navolgende bezoldiging uitgekeerd:

	exploitatie 2009 eur	begroting 2009 eur	exploitatie 2008 eur
W.J. van Til	0	0	0
A.B. Bentsink	0	0	0
R.Sikkink	0	0	0
J.W. Bosch	0	0	0
C.A. de Groot	0	0	0
T. Schreurs	0	0	0

C OVERIGE GEGEVENS

C1 - Accountantsverklaring

Aan: het bevoegd gezag van Stichting Openbaar Primair Onderwijs Winterswijk

ACCOUNTANTSVERKLARING

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de jaarrekening 2009 van Stichting Openbaar Primair Onderwijs Winterswijk te Winterswijk bestaande uit de balans per 31 december 2009 en de staat van baten en lasten over 2009 met de toelichting gecontroleerd.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de entiteit is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs (WJZ/2007/50507).

Tevens is het bestuur van de entiteit verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming dienen te zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. Deze verantwoordelijkheden omvatten onder meer het ontwerpen, invoeren en in stand houden van een intern beheersingssysteem relevant voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat, zodanig dat deze geen afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten bevat en voor de naleving van de relevante wet- en regelgeving, het kiezen en toepassen van aanvaardbare grondslagen voor financiële verslaggeving en het maken van schattingen die onder de gegeven omstandigheden redelijk zijn.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle, als bedoeld in artikel 171, vierde lid van de Wet op het primair onderwijs. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht waaronder het onderwijscontroleprotocol OCW 2009. Dienovereenkomstig zijn wij verplicht te voldoen aan de voor ons geldende gedragsnormen en zijn wij gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De keuze van de uit te voeren werkzaamheden is afhankelijk van de professionele oordeelsvorming van de accountant, waaronder begrepen zijn beoordeling van de risico's van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Van Ree Accountants BV
Roelofsingel 11
3772 XT Bameveld
Postbus 272
3770 AG Bameveld

T: 03421 40 25 08
T: 03421 40 21 41
aamrech@vanrees.nl
www.vanrees.nl

Elk nu, 27/06/2010, op 10:12:40
aan pagina 49 versie 1.0
toevoegde wijziging: de jaarrekening
over 2009 van de Stichting Openbaar
Primair Onderwijs Winterswijk
is vastgesteld door het bestuur.
Bijlage 10.

In de beoordeling neemt de accountant in aanmerking het voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat alsmede het voor de naleving van de betreffende wet- en regelgeving relevante interne beheersingssysteem, teneinde een verantwoorde keuze te kunnen maken van de controlewerkzaamheden die onder de gegeven omstandigheden adequaat zijn maar die niet tot doel hebben een oordeel te geven over de effectiviteit van het interne beheersingssysteem van de entiteit.

Tevens omvat een controle onder meer een evaluatie van de aanvaardbaarheid van de toegepaste grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van schattingen die het bestuur van de entiteit heeft gemaakt, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Openbaar Primair Onderwijs Winterswijk per 31 december 2009 en van het resultaat over 2009 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs (WJZ/2007/50507).

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties over 2009 voldoen aan de eisen van financiële rechtmatigheid. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming zijn met de in het onderwijscontroleprotocol OCW 2009 opgenomen relevante wet- en regelgeving, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 referentiekader.

Verklaring betreffende andere wettelijke voorschriften en/of voorschriften van regelgevende Instanties

Op grond van de wettelijke verplichting ingevolge artikel 2:393 lid 5 onder f BW melden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals verlost in artikel 2:391 lid 4 BW.

Barneveld, 17 juni 2010

VAN REE ACCOUNTANTS BV

M.A. Rozendaal RA

vestigingsdirecteur - partner

C2 - Resultaatbestemming

Het resultaat over het boekjaar 2009 bedraagt € 31.961 en wordt als volgt bestemd:

Algemene reserve (publiek)	21.756
Bestemmingsreserve (publiek)	
- exploitatieres.scholen	11.150
- OTP-PTP	21.703-
Bestemmingsreserve (privaat)	
- reserve ouderbijdrage	20.758
	31.961

C3 - Gebeurtenissen na balansdatum

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap heeft aangekondigd dat de indexering van de GPL voor 2009-2010 zal worden aangepast in verband met de 'Intensivering Actieplan/Convenant LeerKracht van Nederland per 1 januari 2009'. In december 2009 zijn hiervoor reeds extra middelen toegekend voor de betalingen.

De formalisering van de toekenning van deze bedragen is tijdig gepubliceerd (Staatscourant 2009, nr. 18101 d.d. 30 november 2009). Daarin is het betaalritme voor de toekenning van de bedragen van het budget Personeels- en Arbeidsmarktbeleid aangepast en daarover is door de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, in de toelichting letterlijk opgenomen:

'Ik heb onlangs met de centrales van overheids- en onderwijspersoneel in een onderhandelaarsakkoord afspraken gemaakt over de inzet van de beschikbare middelen voor 2009 in het primair onderwijs om de maatregelen uit het Actieplan/Convenant Leerkracht te intensiveren. Met deze afspraak wordt de positie van het personeel in het primair onderwijs vanaf 1 januari 2009 verder verbeterd. Uiteindelijk zullen de maatregelen leiden tot een aanpassing van de op 9 augustus 2009 vastgestelde prijzen voor 2009-2010 en daarmee tot aangepaste bekostigingsbeschikkingen. De planning is dat deze aanpassingen mee zullen lopen bij de vaststelling van de definitieve prijzen 2009/2010 en in juni 2010 zullen worden uitbetaald. Bij deze vaststelling zal tevens rekening worden gehouden met het feit dat de maatregelen terugwerken tot 1 januari 2009.

De maatregelen die met terugwerkende kracht worden gerealiseerd leiden in december tot een eenmalige uitgave en vanaf januari 2010 maandelijks tot structureel hogere uitgaven voor besturen in het primair onderwijs. Gelet hierop is besloten om de geplande betalingen van het budget voor personeels- en arbeidsmarktbeleid over de maanden juni en juli 2010 naar voren te halen. Hierdoor zal er in december 2009 circa €76 miljoen extra worden betaald en vanaf januari 2010 tot en met mei 2010 circa € 8,5 miljoen per maand.

Op deze wijze kunnen besturen vooruitlopend op de aanpassing van de bekostiging toch aan hun verplichtingen voldoen.

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, S. A. M. Dijkstra.'

De extra toekenning betreft zowel de eerste zeven maanden van 2009 tot 1 augustus 2009 van het schooljaar 2008-2009 als de laatste vijf maanden van 2009 van het schooljaar 2009-2010. De in december 2009 ontvangen extra middelen zijn volledig in de exploitatie verantwoord. Op de balans is per 31 december 2009 geen vordering terzake opgenomen.

Vastgesteld in de bestuursvergadering van 23 juni 2010,

w.g. W.J. van Til
(voorzitter)

w.g. A.B. Bentsink
(secretaris)

D - BIJLAGEN

D1 - Gegevens van de rechtspersoon

Naam instelling: Stichting Openbaar Primair Onderwijs Winterswijk

Adres: Beatrixpark 22 7101 BN Winterswijk
Postadres Postbus 257 7100 AG Winterswijk

Telefoon: (0543) 53 38 87
Fax: (0543) 53 38 97

Contactpersoon: de heer F.H.M. Heming
E-mail: frans.heming@sopow.nl

Bestuursnummer: 41494

Onder het bevoegd gezag ressorterende scholen:

School	Adres	BRIN-nr.
- Bargerpaske	Voorninklaan 1	18VQ
- De Schakel	Violenstraat 1a	18WF
- De Kolibrie		
lok. Hakkelerkampstraat	Hakkelerkampstraat 33	18WN
lok. Ribeslaan	Ribeslaan 2	18WN
- Kotten	Meester Meinenweg 14	18WW
- Miste/Corle	Brinkeweg 15	18ZG
- De Olm	Olmenstraat 41	18ZS
- Stegeman	Pronsweg 5	19AM
- 't Waliën	Waliënseweg 8	19AV
- Woold	Schoolweg 13	19BC

D2 – Berekening BAPO-voorziening (cf. art. 3a Regeling jaarverslaggeving onderwijs)**Bijlage 2**

(behorend bij de Regeling van de Staatssecretaris van OCenw van 28 april 2009, nr. VO/FBI-2009/107875, tot wijziging van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs)

Bevoegd gezagnummer.:	41494	
Naam bevoegd gezag:	St. Openbaar Primair Onderwijs Winterswijk	
Plaats bevoegd gezag:	Winterswijk	
Kalenderjaar:	2009	
Onderwijssector:	PO	
BAPO-aanspraken PO	BAPO-inkomsten PO	Saldo BAPO-verplichtingen
€ 1.548.423	€ 1.270.634	€ 277.789
Berekening BAPO cf berekening 2008 ?	Ja	
Op welke wijze denkt het bevoegd gezag de toekomstige BAPO-verplichtingen te kunnen opvangen ?	Toepassing van art. 3a van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs betekent een afwaardering van de voorziening van € 62.230.	

D3 – Overzicht geormerkte doelsubsidies OCenW

				1 januari 2009 t/m 31 december 2009				
				saldo per 31 december 2008	ontvangen	besteed tb.v. exploitatie	terug- vordering minOCenW	saldo per 31 december 2009
Geormerkt en doorlopend								
omschrijving	datum	kenmerk	brinnr.					
- versterking cultuureducatie	14-4-2006	2006/68645 M	18VQ	-			-	-
- versterking cultuureducatie	30-11-2006	2006/63316U	18WF	-			-	-
- versterking cultuureducatie	14-4-2006	2006/68645 M	18WN	871,76			871,76	-
- versterking cultuureducatie	14-4-2006	2006/68645 M	18WW	68,50			68,50	-
- versterking cultuureducatie	14-4-2006	2006/68645 M	18ZG	11,30			11,30	-
- versterking cultuureducatie	14-4-2006	2006/68645 M	18ZS	156,40			156,40	-
- versterking cultuureducatie	14-4-2006	2006/68645 M	19AM	294,85			294,85	-
- versterking cultuureducatie	14-4-2006	2006/68645 M	19AV	123,20			123,20	-
- versterking cultuureducatie	14-4-2006	2006/68645 M	19BC	212,30			212,30	-
				1.738,31	-	-	1.738,31	-
- versterking cultuureducatie	17-8-2007	58452-1	18VQ	3.967,47			3.967,47	-
- versterking cultuureducatie	17-8-2007	58471-1	18WF	1.007,79			1.007,79	-
- versterking cultuureducatie	17-8-2007	58465-1	18WN	3.586,10			3.586,10	-
- versterking cultuureducatie	17-8-2007	58463-1	18WW	1.253,50			1.253,50	-
- versterking cultuureducatie	17-8-2007	58490-1	18ZG	708,50			708,50	-
- versterking cultuureducatie	17-8-2007	58492-1	18ZS	1.133,60			1.133,60	-
- versterking cultuureducatie	17-8-2007	58496-1	19AM	2.550,60			2.550,60	-
- versterking cultuureducatie	17-8-2007	58504-1	19AV	1.547,80			1.547,80	-
- versterking cultuureducatie	17-8-2007	58506-1	19BC	784,80			784,80	-
				16.540,16	-	-	16.540,16	-
- versterking cultuureducatie	18-12-2008	137583-1	18VQ	1.853,00	2.594,20	4.447,20	-	-
- versterking cultuureducatie	18-12-2008	136348-1	18WF	685,79	960,11	1.422,63	-	223,27
- versterking cultuureducatie	18-12-2008	138916-1	18WN	1.480,58	2.072,82	2.827,40	-	726,00
- versterking cultuureducatie	18-12-2008	136112-1	18WW	504,12	705,78	886,20	-	323,70
- versterking cultuureducatie	18-12-2008	134748-1	18ZG	286,12	400,58	573,92	-	112,78
- versterking cultuureducatie	18-12-2008	135292-1	18ZS	426,91	597,69	995,92	-	28,68
- versterking cultuureducatie	18-12-2008	134750-1	19AM	1.194,45	1.672,25	2.866,70	-	-
- versterking cultuureducatie	18-12-2008	134738-1	19AV	685,79	960,11	1.266,00	-	379,90
- versterking cultuureducatie	18-12-2008	134767-1	19BC	354,25	495,95	708,96	-	141,24
				7.471,01	10.459,49	15.994,93	-	1.935,57
- versterking cultuureducatie	20-10-2009	217822-1	18VQ		1.862,08	1.258,91		603,17
- versterking cultuureducatie	20-10-2009	218389-1	18WF		649,45			649,45
- versterking cultuureducatie	20-10-2009	213802-1	18WN		1.476,04			1.476,04
- versterking cultuureducatie	20-10-2009	214874-1	18WW		463,25			463,25
- versterking cultuureducatie	20-10-2009	211903-1	18ZG		299,75			299,75
- versterking cultuureducatie	20-10-2009	211899-1	18ZS		522,29			522,29
- versterking cultuureducatie	20-10-2009	211536-1	19AM		1.180,83	924,60		256,23
- versterking cultuureducatie	20-10-2009	211587-1	19AV		663,08			663,08
- versterking cultuureducatie	20-10-2009	212225-1	19BC		372,41			372,41
				-	7.489,18	2.183,51	-	5.305,67
- impuls vroegschoolse educatie	18-12-2008	141388-1	18VQ	7.898,89			7.898,89	-
- impuls vroegschoolse educatie	18-12-2008	140946-1	18WF	7.898,89			7.898,89	-
- impuls vroegschoolse educatie	18-12-2008	141962-1	18WN	7.898,89			7.898,89	-
- impuls vroegschoolse educatie	18-12-2008	140544-1	18ZS	7.898,89			7.898,89	-
				31.595,56	-	-	31.595,56	-
				57.345,04	17.948,67	18.178,44	49.874,03	7.241,24